

– Bistand virker,
men gir ikke utvikling

Står bistand og utvikling i motsetning
til hverandre? Eller kan de spille på lag?

– Bistand virker, men det skaper ikke
utvikling, sier NUPI-stipendiat Øyvind
Eggen. – Sett med liberale øyne bør det
være grunn til bekymring.

Tema: **Utvikling og bistand**
side 13-23

Guri Melby

side 4-5

Velferd

side 6-7

Vårt budsjett

side 8-9

04/11

Venstres medlemsmagasin

liberal

Meir openheit

«Den liberale statsmaktens systemer skal være enkle og tilgjengelige for borgeren.»

Norsk Presseforbunds offentlegheitsutval gjennomførte tidlegare i år ei kartlegging av tilhøva for innsyn i norske kommunar. Kartlegginga «Åpenhetsindeksen 2011» tok føre seg fleire parametar som til saman gjev eit godt bilete av medvitet rundt openheit og tilgjengelege system.

Har kommunen postjournal på nett? Er det mogeleg å søkje i denne? Er informasjon om offentleglova lett tilgjengeleg? Vert møtedokument lagt ope ut på nett? Kva med kontaktopplysningar til dei folkevalde politikarane i kommunen? Har dei tilsette ytringsfridom om tilhøva i kommunen? Vert møta i kontrollutvalet ført for opne dører? Og kor lang tid må ein vente for å få svar på krav om innsyn?

Kanskje kan det for enkelte framstå som prinsipptrytteri å påpeike manglar på slike tilsynelatande smale punkt. Men det er dei smale punkta som gjer at systemet vert gjennomtrengelig. Det er når systemet er krydra med små og store hinder at borgaren går frå å arbeide med kommunen til å kjempe mot kommunen.

Difor er det Venstre-folkevalde si rolle å påpeike at alle enkelt skal kunne søke opp all ikkje-teiepliktig kommunikasjon i saker som er og har vore til handsaming. Det er Venstre-folkevalde si rolle å sjå til at teieplikta ikkje vert misbrukt til å halde informasjon unna det offentlege rom. Og å sjå til at av-

gjersler vert fatta i det opne.

Venstres 10 liberale prinsipp slår blant anna fast at «den liberale statsmaktens [...] systemer skal være enkle og tilgjengelige for borgeren.» Det å skape meir openheit i kommunen, og å skape system som er enkle og tilgjengelege, er å skape meir demokrati lokalt. Det er å invitere folk til deltaking – og kontroll. Og at folket kontrollerer dei folkevalde er ein viktig føresetnad for reelt demokrati.

Denne hausten og vinteren set Venstre openheit på dagsorden i kommunestyra rundt om i landet. Kommunar som har gjort det dårleg i Åpenhetsindeksen 2011, skal bli utfordra til å rette på det som er skeivt. Og alle kommunar skal utfordrast til å bli medvitne om føresegnene i Offentleglova. For kunnskapen om denne lova kan med fordel få djupare feste i norske kommuneadministrasjonar – og kommunestyre. Les meir om kampanjen på www.venstre.no/kampanje.

Men medan vi ventar på debatten om openheit i kommunestyret, er det lov å puste i bakken og nyte førjuls- og juledagane. 2011 har vore eit godt år, med det beste kommunevalet på 40 år, det beste fylkestingsvalet nokosinne, og medlemsvekst for niande år på rad. Takk for innsatsen. Og god jul.

Denne hausten og vinteren set Venstre openheit på dagsorden.

Tema: Utvikling og bistand

Står bistand og utvikling i motsetning til hverandre? Eller kan de spille på lag?

Temadelen tar for seg bl.a. disse spørsmålene, der vi også hører fra Helge Solum Larsen, Sunniva Skjeggestad – og Venstre-folk i Jølster.

side 12-23

Tilfeldigvis Guri

Guri Melby har godt grep om tilfeldighetene.

side 4-5

Akilleshæl

Venstre må tenke velferd, sier Per A. Thorbjørnsen.

side 6-7

Fem framtidsgrep

Venstres alternative statsbudsjett.

side 8-9

Ordførere etc.

Nye verv siden sist.

side 10-11

Debatt 24-25

Meningsmålinger etc. 26

Generalsekretæren 27

Debatt 28-29

Unge Venstre 30-31

Baksiden 32

Ansvarlig redaktør: Terje Breivik (terjeb@venstre.no). Redaktør: Kjartan Almenning (kjartan@liberal.no). Adresse: Møllergt. 16, 0179 Oslo. Telefon: 22 40 43 50. Telefaks: 22 40 43 51. E-post: post@liberal.no. rykk: Zoom Grafisk AS. Foto ved redaksjonen eller fra Venstres arkiv, med mindre annet er angitt. Deadline neste nr: 14. februar.

Liberalismen er underveis

Kjære alle venstrevenner. Tusen takk for din innsats i 2011!

Året vi snart legger bak oss har vært et godt år for oss liberalere. Venstre gjorde et godt lokalvalg, samtidig som vi ser at liberalismen stadig vinner terreng rundt omkring i verden. Gjennom sterk økonomisk vekst, spesielt i store deler av Afrika, ble forskjellene mellom de fattige og de rike i verden mindre. Levealderen har gått opp, og barnedødeligheten har gått ned, og det er flere demokratier enn noen gang. Det går fremover, men samtidig vet vi at det er mye vi kan gjøre for at det skal gå raskere.

Men på ett område går det veldig sakte, eller for å være dønn ærlig: Det går feil vei. Kampen mot menneskeskapte klimaendringer. Når jeg skriver dette sitter jeg i Sør-Afrika, som en del av den norske delegasjonen på klimatoppmøtet i Durban. Og selv om det er vanskelig å få øye på det positive i situasjonen, har jeg uansett kommet til en erkjennelse. Det nytter ikke å skremme folk til handling. Vi må selge klimaløsningene til folk gjennom å vise alt det gode våre løsninger fører med seg.

For å bruke luftforurensingen i Bergen som eksempel. Det å gi landstrøm til skip og å få biler over på elektrisitet eller hydrogen, eller å få de reisende over på kollektiv, vil hjelpe veldig på den lokale luftforurensingen, og i tillegg være bra for klimaet. Livet til bergenserne blir neppe verre av at bussen går oftere, at Bybanen går lenger eller at bilene bråker mindre.

Og her ligger det også ukjente industrimuligheter. Bygger vi opp hjemmemarkedet for elbiler i Norge, så støtter vi også denne industrien og disse arbeidsplassene i Norge. Når vi elektrifiserer den norske sokkelen, så er ikke det bare en kostnad. Mange av leverandørene av teknologiske løsninger og av kabler til elektrifiseringen er norske. De får på den måten grunnlag for å vokse og etablere flere norske arbeidsplasser direkte, også indirekte gjennom å opparbeide seg kunnskap som de kan bruke når de etter hvert også kan tilby elektrifiseringsløsninger for andre land, som Brasil som nå står foran store offshore-utbygginger.

Også CO2-rensing av Kårstø og Mongstad er en av de store industrimulighetene for norske leverandører. I dag står Aker Clean Carbon i fare for å måtte legge ned. De prosjektene dette selskapet var på vei inn i, står stille. Satser vi på å rense i Norge, så kan de i stedet bli verdensledere på CO2-fangst.

Klimagrep kan gjøre bønder til energientreprenører, og vi kan benytte muligheten til å gjøre kloakk og avfall om til penger gjennom å fange biogass. Til og med bygninger kan bli leverandører av energi. En skal være veldig, veldig trangsynt for bare å se klimatiltak som en kostnad! Tvert imot, så er det tidenes industrimulighet.

I løpet av 2012 er vi blitt lovet at Klimameldingen endelig skal komme. Vi

har blitt lovet det tidligere, og den har latt vente på seg. Men snart blir regjeringen nødt til å slutte å dra beina etter seg, til å ta de interne kompromissene som de tydeligvis sliter med, og komme til Stortinget for å fortelle hva de har tenkt å gjøre for å oppfylle klimaforliket innen 2020.

Da blir det en ny runde mot et nytt klimaforlik. Der kommer vi til å kjempe for at lovnadene som er blitt gjort, blir innfridd. Og vi kommer til å jobbe for å gjøre forpliktelsene enda sterkere.

Derfor har Venstre utarbeidet sin egen klimamelding som vi har sendt regjeringen. Noen vil kanskje hevde at det ikke er den beste taktikken for Venstre som parti å vise alle kortene før regjeringen legger frem sin politikk. For å gjøre det helt klart: Det bryr jeg meg ikke noe om. Dette spørsmålet er alt for viktig til at det skal reduseres til partipolitikk. Og det er for viktig til at det skal reduseres til kun å bli nok en sak i det store sluket av saker. For klimakampen handler om noe av det viktigste: Frihet.

Frihet til de kommende generasjoner.

Trine Skei Grande
Venstres leder

Tilfeldigvis Guri

For første gang på tolv år står hun uten et folkevalgt verv. Men Guri Melby (30) er vant til at det meste bare er midlertidig.

Thomas Havro Hansen

– Det var et sjokk, sier hun. Det var riktignok moren hennes som tok telefonen. En bekjent satt i valgstyret, og når opptellingen var ferdig kunne hun overbringe beskjeden: *Nå har Guri kommet inn i kommunestyret*. Det var valgnatta 1999, og fra en trygg tjuende plass – eller deromkring – ble atten år gamle Guri Melby kumulert opp til sisteplassen i Venstres åtte mann store kommunestyregruppe.

– Jeg fikk spørsmål fra flere partier, og jeg var veldig i tvil, sier hun. – Men jeg endte opp med å si ja til Venstre. For det første var Arne Grønset ordfører, så Venstre var ikke noe lite parti i Orkdal. Og så husket jeg at vi hadde et prosjektarbeid på ungdomsskolen rundt 1995. Vi skulle ha en debatt, og allerede da valgte jeg meg Venstre. Så det var en blanding av tilfeldigheter og bevisste valg.

Venstre gjorde et godt valg i Orkdal den høsten, selv om Grønset måtte gi fra seg ordførerklubba. Guri skulle begynne på siste året på videregående og hadde ikke akkurat regnet med en kommunestyreplass.

– Det hadde jeg ikke forventninger om i det hele tatt, sier

hun. – Jeg er nok ingen veldig god planlegger, men det tror jeg bare er en fordel når man er med i Venstre.

Et lite tomrom

Tre kommunestyreperioder senere – to i Orkdal og én i Trondheim – sitter Guri i ny hjemby, ny jobb, og uten folkevalgt verv for første gang på tolv år. Samboeren ville ha henne med seg til Oslo, så da takket hun nei til en ny periode i Trondheim bystyre og flyttet sør- over i stedet. Nå jobber hun som rådgiver i Kunnskapsdepartementet og forsøker å finne seg til rette i en nyinnkjøpt leilighet like ved Akerselva.

– Det var ikke enkelt å si nei til å stå på lista i Trondheim, sier hun. – Jeg merker at det blir et lite tomrom. Det er jo veldig fint å ha tilgang på en talerstol, og ha en arena hvor man kan presentere Venstre-politikk. Men akkurat nå setter jeg pris på å ha litt færre forpliktelser og litt mer fritid. En liten stund, i hvert fall.

Fritid og fritid. Guri sitter i Venstres sentralstyre, i Venstres velferdsutvalg og er nestleder i Venstres stortingsvalgprogramkomité. Hun er medlem i regjeringens tros- og livssynspolitiske utvalg. Og etter å ha holdt en ap-

pell mot pelsdyroppdrett tidligere i høst, har hun plutselig fått rollen som partiets pelsdyrpolitiske talskvinne.

Motstanden mot pelsnæringen kommer fra oppveksten. Da Guri var liten syklet hun ofte forbi en pelsfarm når hun skulle besøke venninner, og hun merket at noe føltes feil. – Men når du vokser opp med noe, så er det liksom bare sånn det skal være, sier hun. – Du må ofte bli voksen før du skjønner at du faktisk kan gjøre noe med det.

Ny kirkedebatt

Men selv om pelsdyrmotstanden har ligget i henne lenge, snakker hun mer engasjert om tros- og livssynsutvalget hun sitter i. Det ble oppnevnt av regjeringen for et drøyt år siden, og jobber med støtteordninger og lovreguleringer som skal sikre likebehandling av de ulike tros- og livssynssamfunnene i Norge. Innstillingen deres skal leveres neste høst, og alt skal ta utgangspunkt i det såkalte statskirkeforliket som ble inngått mellom alle partiene på Stortinget våren 2008.

– Dette er verdispørsmål som både handler om forholdet mellom staten og den enkelte, og om hvordan vi skal håndtere det fler-

kulturelle samfunnet, sier Guri. – Det er saker jeg har vært opptatt av hele tiden, og det er nok en av grunnene til at jeg har vært engasjert i Venstre så lenge.

Men selv om utvalget hennes kan ha mange interessante diskusjoner, får de ikke lov til å ta tak i selve kjernes spørsmålet: statskirkeordningen.

– Kirkeforliket har ikke løst noen problemer, sier Guri. – Det har bare kvalt debatten. Jeg tror vi trenger en ny statskirkedebatt i Norge. Selv om partiene har et forlik å forholde seg til kan ikke vi politikere sitte stille helt fram til neste stortingsvalg.

To typer humor

Det finnes to typer humor, ifølge Guri. Dette er noe hun har faglig greie på, så følg med. – Det er én type som er universell som handler om folk som snubler eller andre ting som alle kan le av. Og så er det én type som hviler veldig på konteksten, enten ved at man parodierer kjente personer, eller ved å bruke en dialekt eller spille på at man kommer fra et annet sted.

Det var dette hun drev med i Trondheim. Mastergraden hennes i nordisk hadde tittelen *Dialekt og parykk* og tok for seg hvordan

dialektbruken i *Team Antonsen* henger sammen med de forestillene vi har om dialektbrukere ellers i samfunnet.

– Det må være en form for gjenkjennelse for at folk skal synes at det er morsomt, sier Guri. – Og det var jo veldig påfallende at det var mange nordnorske dialekter. Alle karakterene som skulle være rare hadde enten en dialekt eller en form for mangel.

Språk er identitet

At språk er en viktig identitetsmarkør merker Guri også i politikken. – Du kan ikke unngå dialekten din, sier hun – Vi har ikke anledning til å skifte helt måten vi snakker på, enten fordi vi ikke får det til eller fordi noen vil reagere på det. Og hvis du gjør det likevel, så tar du samtidig avstand fra stedet du kommer fra.

Derfor holder de fleste politikere på dialekten sin, tror Guri. – Men når man befinner seg på den nasjonale arenaen tror jeg mange synes det er slitsomt å ha den sterke markøren som hele tiden forteller folk hvor du kommer fra. Folk som snakker standardisert østnorsk blir oppfattet som mer nøytrale.

Sa opp jobben

Studiet hennes ved NTNU i Trondheim ble påbegynt i år 2000, bare avbrutt av den ikke ubetydelige jobben med å være Venstres førstestekandidat i Sør-Trøndelag ved stortingsvalget i 2005. Masteroppgaven ble levert to år senere,

og det første hun gjorde var å kaste seg inn i valgkampen i Trondheim, både som valgkampsekretær og andrekandidat til bystyret. Da valget var avholdt var hun bystyrrerrepresentant, men arbeidsledig, så hun søkte på et ettårig vikariat som norsklærer på en videregående skole, før hun begynte på nok en midlertidig jobb på lærerutdanningen på Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Bare noen måneder senere ville fylkeslaget ha henne som førstestekandidat ved nok et stortingsvalg. Hun takket ja, men som ansatt høgskolelektor i et midlertidig engasjement var det vanskelig å få fri til å drive valgkamp. Så da sa hun opp jobben. Og de siste ukene før stortingsvalget konsentrerte hun seg om bare å være kandidat.

Som alle vet: Valgnatta 2009 ble nok et sjokk. Fra meningsmålinger som ga håp om direktemandat i Sør-Trøndelag endte kvelden med katastrofevalg for Venstre og partileders avgang direkte på TV.

– De ringte fra Høgskolen dagen etter valget, sier hun. – De sa det var trist at det hadde gått så dårlig. Og så lurte de på om jeg ville jobben min tilbake.

Skuffelsen gikk over

Rett etter stortingsvalget i 2009

«Jeg er nok ingen veldig god planlegger, men det tror jeg bare er en fordel når man er med i Venstre.»

var Guri bombesikker på én ting: Dette skulle hun aldri gjøre igjen.

– Men i likhet med mange andre er jeg overrasket over hvor fort den store skuffelsen gikk over, sier hun. – Det handler nok mye om veksten vi har hatt, men også om entusiasmen i partiet.

Nå er det mindre enn to år igjen til valget alle Venstre-folk håper skal gi en større gruppe på Stortinget.

Guri har vært kandidat to ganger, men vet ikke om det blir en tredje.

– Det er mange tilfeldige faktorer man ikke råder over selv når man er politiker, så det er viktig å være litt avslappet på det, sier hun. – Men jeg håper i hvert fall jeg får muligheten til å fortsette å ha sentrale verv i Venstre.

Foreløpig ser Guri ut til å ha et godt lag med tilfeldighetene. Så får planleggingen komme senere.

thomas@liberal.no

Venstres akilleshæl

Kjartan Almenning

– Det er knapt et land i verden som bruker så mye helsekroner per innbygger som Norge. Vi er blant de landene som har de beste behandlingsresultatene på en rekke sykdommer. Vi har i stor grad et likeverdig tilbud over hele landet. Dette utgangspunktet må vi ikke glemme: Vårt helsesystem er noe av det beste som finnes, sier Thorbjørnsen.

Folk først

Så når man skal ut på leting etter de største utfordringene i helse-Norge skulle man tro at det kan bli en tøff oppgave. – Men for å si det med Venstre-retorikk: Helse-Norge er organisert ut fra systemnivå. Systemet får oppmerksomheten før pasienten og enkeltmennesket. Gjennom det vi foreslår, peker vi på en rekke

større organisatoriske grep som skal gjøre at system og pasient går mer hånd i hånd.

«Vi» er utvalget Per A. Thorbjørnsen er satt til å lede, og som skal levere sin innstilling til en videre- og nyutvikling av Venstres velferdspolitik. Dette skal behandles på landsmøtet til våren. – Et utvalg med ekstremt høy kompetanse både helsefaglig og politisk, som har arbeidet med høy intensitet, er lederens dom.

Kommunalråd og velferdspolitikker

Per A. Thorbjørnsen er bergenser i Stavanger og siddis fra Bergen. Han har selv helsefaglig utdanning, og har jobbet innen helsesektoren siden begynnelsen av åttitallet, mest med rus og psykiatri. Nå er han kommunalråd og leder av levekårsutvalget i

Norges fjerde største by. Det har han vært de siste fire årene. – Det har gitt en genuin innsikt i alt en kommune driver med av helseoppgaver. Det er et enormt spenn fra jordmortjenester og skolehelsetjeneste, via barnevern og psykisk helsevern, til eldreomsorg og til sykepleieren som arbeider på lindrende enhet på et sykehjem der syke pasienter lever sine siste måneder.

– Velferdspolitikken er blitt Venstres akilleshæl, sier Thorbjørnsen. – Vi har gjort noen spede, men iherdige forsøk på å sette velferdspolitik på dagsorden opp igjennom årene. Men mitt inntrykk er at vi har lyktes med de spede forsøkene, mens vi ikke helt har klart å holde på helheten.

Etterlengtet landsmøtetema

– Det er ikke nødvendigvis noe

å si på programmene verken nasjonalt eller lokalt, men at vi har vært få mennesker har nok gjort at dette området har lidd. Likevel har vi klart å holde den skolepolitiske fanen høyt, vi har satt småbedrifter på dagsorden og ikke minst har vi vært tydelige på miljø. På velferdsområdet har det vært litt mer haltende. Det er på høy tid at landsmøtet får anledning til å diskutere dette, sier Thorbjørnsen. Han har vært med i parti og politikk lenge, men kan knapt huske at dette har vært landsmøtetema tidligere.

Utvalget sender i disse dager ut et langt dokument til behandling på partiets lokal- og fylkeslagsårsmøter, som spenner i innhold fra sykehusstruktur og samhandlingsreform til forebyggende helsearbeid og debatten om offentlige og private tjenestetilbydere.

Nasjonal sykehusplan

– Behovet for en nasjonal sykehusplan er skrikende. Jeg er ikke i tvil om at det er behov for et større sykehus i Oslo til 10 milliarder. Jeg er ikke i tvil om behovet for lokalsykehus på Nordfjordeid eller nytt sykehus i Møre og Romsdal. Men dette kan ikke være tuftet på innfallsmetoden eller fakkeltogmetoden. Sykehusstrukturen må både i innhold og i form være forankret i Stortinget.

Det andre punktet Thorbjørnsen trekker fram, er egentlig en kritikk av samhandlingsreformen som nå implenteres over natten i kommune-Norge, forteller han. Det er nemlig behov for samhandling på flere områder som reformen i dag ikke omfatter. Rusesomsorg og psykisk helsevern er case in point. Og før en slik fase 2 er det behov for kunnskap om

hva som er fornuftig og ikke. I fremtiden må det gjøres pilotprosjekter før reformen utvides, sier utvalget.

Psykisk helse

– Og så vil jeg nevne en revitalisering av arbeidet med psykisk helse. Opptrappingsplanen skulle vært gjennomført i 2008, men er det ikke. Spesielt på boligsiden ser vi at det er et enormt etterlep som overføres kommunene, og ventelistene øker igjen. Dette området må vi ikke glemme, sier Thorbjørnsen.

For å gjøre jobben enklere, har utvalget oppsummert politikken i 25 helsepolitiske punkter. Helseforskning, ambulansetjeneste, helsebyråkrati, forebygging, velferdsteknologi og barnevern er blant punktene som berøres, trygt fundert i Venstres prinsipper.

Flytte ansvar nedover

– Et liberalt parti tufter politikken sin på overbevisningen om at mennesker som blir vist tillit tar ansvar, for seg selv og andre. Å flytte ansvaret for og organiseringen av ulike offentlige tjenester så nært borgerne som mulig, skal derfor være et mål, mener Thorbjørnsen. – Dessuten mener liberalere at plikter og rettigheter henger sammen. Et offentlig helsetilbud kan aldri kompensere for eller erstatte ansvaret hver og en har for egen helse og velferd. Da er folkeopplysning og forebyggingsarbeid viktig.

– Historisk har Venstre stått solid forankret i utviklingen av velferdsstaten. Det er all grunn til å tilrive oss både eierforhold igjen og bli premissleverandør for videreutviklingen. Jeg ønsker meg at vi gjennom dette arbeidet vek-

ker det velferdspolitiske arbeidet blant Venstres over seks hundre lokale folkevalgte. Vi har et svært ansvar for å komme i posisjon, vise engasjement og revitalisere dette feltet.

– Jeg tror at dette arbeidet bærer hen mot et fornyet og forbedret stortingsvalgprogram, slik at vi om to år kommer inn på Stortinget med en stor gruppe, et nytt program og et fornyet engasjement for helse- og sosialpolitiske utfordringer. Men da må partiorganisasjonen være med på debatten.

kjartan@liberal.no

– Hvordan kan vi gjøre det som tross alt er et av verdens beste helsesystem enda bedre? spør Per A. Thorbjørnsen seg. Nå utfordrer han resten av Venstre til å spørre seg om det samme.

Fem grep for framtida

Hvordan ville en regjering med Venstre i ledelsen skille seg fra den regjeringen vi har i dag? Alternativt budsjett gir en god pekepinn.

Kjartan Almanning

– Vi lanserer et budsjett som gjør Norge bedre rustet for framtida. En målrettet satsing på forskning og utdanning, på gründere og nye bedrifter, samt en økning i bevilgningene til jernbane og kollektivtransport er hovedlinjene i Venstres budsjettforslag, sa Venstreleder Trine Skei Grande da budsjettet ble lagt fram i november.

Mens partienes programmer forteller hva partiene vil gjøre om de får rent flertall og de økonomiske rammene ikke endres markant, så er det i de alternative budsjettene at realpolitikken synliggjøres. Her får den opplyste velger – og journalist – vite nøyaktig hva det enkelte parti vil prioritere og hva det vil flytte på når det kommer til stykket. Krone for krone, innenfor noenlunde samme økonomiske virkelighetsforståelse.

Fem hovedprioriteringer

Tydelige prioriteringer og markant politiske vilje til å prioritere framtida står sentralt i Venstres budsjettforslag. Budsjettet har fem hovedprioriteringer:

1) En gjennomført satsing på flere arbeidsplasser, særlig i det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet, kombinert med en målrettet satsing på å få flere i arbeid, både gjennom skattesystemet og gjennom budsjetttiltak.

2) En kraftig og målrettet satsing på nyskaping, forskning og utdanning.

3) En gjennomgående styrking

og satsing på miljø- og klimavennlige løsninger, med spesielt satsing på jernbane, kollektivtransport og tiltak for å redusere de norske klimautslippene.

4) Fattigdomsbekjempelse, spesielt blant barn og unge.

5) Et langt mer miljøvennlig og helsebringende skatte- og avgiftsopplegg.

På alle disse områdene foreslår Venstre satsinger som innebærer flere milliarder i målrettede tiltak ut over det regjeringen legger opp til i sitt budsjett. Det skjer innenfor et økonomisk ansvarlig og strammere budsjett enn regjeringens, det vil i praksis si uten merforbruk av oljepenger. Økte miljøavgifter og kutt i gammel-dagse subsidier og byråkrati er blant de tiltakene som finansierer satsingene.

Satser på kunnskap

– Regjeringens budsjett for 2012 er en skandale for kunnskapen. Det retter Venstres budsjett opp i. Vi foreslår et nytt og forsterket Forskningsfond, gaveforsterkningsordningen opprettholdes, klimaforskningen styrkes og antall studieplasser økes. Vi har en historisk mulighet til å satse på forskning og høyere utdanning, og det er også det eneste fornuftige. Derfor foreslår vi blant annet 2000 nye studieplasser fra høsten 2012, sier Skei Grande.

Hovedoppgaven i norsk skole er å forbedre kvaliteten i kunnskapsformidlingen. – En skole for kunnskap og like muligheter krever faglig sterke lærere. Der-

for vil Venstre gi alle lærere tid og ressurser til faglig påfyll gjennom systematisk etter- og videreutdanning. Vi vil gjøre lærerutdanningen bedre, samt tilby alle lærere videreutdanning og gi lærerne bedre arbeidsforhold i skolene. Venstre forslår derfor å bevilge 550 mill. kroner i målrettede tiltak til videreutdanning, kompetanseheving og rekruttering av lærere, sier Trine Skei Grande.

Vekst og verdiskaping

Venstre er særlig opptatt av å legge forholdene til rette for vekstselskaper og selskaper med potensial for vekst. Alle indikasjoner på dynamisk vekst er fraværende. – Mens vi rekordåret 2008 hadde nesten 5.000 av både gasellebedrifter og vekstbedrifter er tallet i 2011 mer enn halvert. Det er bekymringsfullt, og det må gjennomføres tiltak.

– For oss er det en hovedoppgave å forenkle hverdagen til bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter. Derfor vil vi bl.a. opprette et eget norsk regelråd etter en svensk vellykket modell, som bidrar til mindre byråkrati. Vi vil også gi selvstendig næringsdrivende like rettigheter til sosiale ordninger som andre arbeidstakere, bl.a. gjennom rettigheter til sykepenge og pleie- og omsorgspenger ved omsorg for egne små barn, og ved sykdom under svangerskap med øvrige arbeidstakere, sier Trine Skei Grande.

kjartan@liberal.no

Klimavennlige løsninger

Hovedinntrykket av regjeringens samlede miljøinnsats i statsbudsjett for 2012, er et langt forsvar av den profilen olje- og energiminister Ola Borten Moe eksponerer: «Svaret er olje, hva er spørsmålet?» – Og regjeringens varslede klimamelding er utsatt så mange ganger at vi har laget vår egen. Vi vil ha et krafttak for jernbane- og kollektivtransport i 2012, og dette henger nøye sammen med den øvrige klima- og miljøpolitikken. 1,2 mrd kroner til jernbane og kollektivtransporter er en av Venstres hovedprioriteringer i vårt alternative statsbudsjett for 2012, sier Skei Grande.

Venstre foreslår også en rekke økninger i bevilgningene til viktige miljø- og klimatiltak som forskning, miljøovervåking, bevaring av villaksstammen, kulturminnevern, friluftstiltak, skogvern, oljevernberedskap, opprydningstiltak og miljøkartlegging. I sum bidrar Venstres satsing på klima- og miljøtiltak med en grønn skatte- og avgiftsreform som bidrar til et samlet skatteskifte på omlag 5,4 mrd. kroner, 2 695,5 mill. kroner i bevilgninger for 2012 og fondsavsetninger på totalt 5,2 mrd. kroner utover regjeringens forslag.

«Regjeringens budsjett for 2012 er en skandale for kunnskapen.»

Venstres valgundersøkelse 2011

Venstre gjennomførte i midten av november en valgundersøkelse blant lokallagsledere og toppkandidater til Valg 2011. Målsettingen var å finne lokale suksesskriterier og tilbakemeldinger på støttefunksjonene fra Venstre sentralt.

Steinar Haugsvær

Mer enn 40 prosent av de 733 personene som mottok undersøkelsen svarte. Det er en høy svarandel i en slik undersøkelse. Den er ikke vitenskapelig, men gir en indikasjon på holdninger blant tillitsvalgte. Respondentene nevner bl.a. følgende årsaker til godt valgresultat: Tydelig toppkandidat (ofte ordførerkandidat). Solid innsats. Gode lister. Tydelige lokale saker og synlighet i media. Aktiv valgkamp. Folk på stand. Brosjyre-redistribusjon. Nettsider.

Tidspress

Når de samme personene blir spurt om hva de ville gjort mer av, blir følgende nevnt: Møte folk. Mer direkte kontakt med velgerne (bl.a. husbesøk). Flere oppslag i lokalmedia (redaksjonelt og avisinnlegg). I undersøkelsen framkommer det også en rekke kommentarer om tidspress og mange oppgaver på få folk i lokallag.

Venstre gjennomførte i 2010 og 2011 et omfattende regionalt skoleringsopplegg for lokale kandidater (Lokalpolitisk nettverk). Denne skoleringen får gode skussmål fra respondentene, og 88 prosent definerer dette som «svært nyttig» eller «nyttig».

Liker «Folk først»

På landsmøtet i Trondheim i vår presenterte Venstre sitt nye slagord. Hovedbudskapet her var: Mennesker er viktigere enn systemer. Samfunnet utvikles gjennom å satse på menneskene. Derfor setter Venstre folk først.

Slagordet «Folk først» er blitt svært godt mottatt blant Venstres tillitsvalgte. Også hovedsakene skole, miljø, småbedrifter og velferd er svært godt og godt likt blant over 90 prosent av de som har svart på undersøkelsen.

Figur: Svært nyttig: 36 prosent; Nyttig: 52 prosent. Verken fra eller til: 10 prosent. Lite nyttig: 2 prosent. Unyttig: 0 prosent

Figur: Svært godt: 43. Godt: 36. Verken eller: 15. Liker ikke: 5. Svært dårlig: 1

steinar@venstre.no

Pustar Ap i nakken

Venstre vart nest største parti, og var dobbelt så stort som Høyre på ei uformell valvake-avstemming i Brussel.

Olav Øye

Konsulentbyrået Brusselkontoret har arrangert norsk valvake og avstemming i byen sia stortingsvalet i 2005. Denne gongen endte Venstre opp med heile 27.8 prosent og ein andreplass etter Arbeiderpartiet, som fikk ei oppslutning på 35.4 prosent. 54 personer deltok i avstemminga.

Senterpartiet og Fremskrittspartiet fekk ingen stemmer, men elles var alle stortingspartia representerte.

– Dette resultatet er moro for

oss som er Venstre-folk i Brussel, og viser at det er mange norske liberalar som føler seg komfortable i EU-hovedstaden, seier nestleiar Ingrid Kylstad.

Før avstemminga deltok ho i ein lokal partileiardebatt med Høyre og Arbeiderpartiet, og argumenterte sterkt for at EU i aller høgste grad også er relevant på et lokalpolitisk nivå.

– Anbudsregler og miljølovgivning er berre to døme på område som har konsekvensar for norsk kommunepolitikk og der ramme-

verket blir utvikla av EU, sa Kylstad under debatten.

Debatten, som vart moderert av NRKs Brussel-korrespondent Hege Moe Eriksen, fekk naturleg nok eit meir EU-preg enn det som kanskje har vore tilfelle i valkampen heime.

– Vi tar gjerne debatten om Venstres standpunkt og om hva som er best for Norge, seier Kylstad, som ga sterkt uttrykk for at det bør være naturleg for eit liberalt parti å støtte opp om det europeiske integrasjonsprosjektet,

også i krisetider.

– Det er jo inspirerende at det er muleg å diskutere EU og vinne veljarar, sjølv om det er opplagt at lokalval i Brussel ikkje akkurat er heilt som lokalval andre stader, konkluderer Ingrid Kylstad med eit smil etter valgvaka.

Brussel Venstre har ikkje tatt stilling til norsk EU-medlemskap, eller til kva Venstres ståsted bør vere.

Tema: **Utvikling og bistand**

Prinsipper om bistand
Enigheten må utfordres, skriver
Helge Solum Larsen.

side 18-19

Proteksjonisme
U-land trenger handel, skriver
Sunniva Skjeggstad.

side 20-21

Jølster og Mpulungu
Jølster Venstre styrker kvinner i
Zambia.

side 22-23

INTERNSHIP WITH THE EUROPEAN LIBERAL FORUM ASBL

The European Liberal Forum asbl (ELF), the European foundation of the liberal family, is seeking an intern to support the ELF Secretariat.

DUTIES:

Supporting the organisation/preparation of ELF events and ELF publications;
Assisting in the editing of reports on ELF activities;
Supporting research activities related to ELF activities/relevant EU policies;
Developing the ELF network through social media (Facebook, etc);
Providing administrative support regarding the preparation of the ELF grant application;
Supporting the management of the ELF databases.

REQUIREMENTS:

Strong interest in European policy issues;
Excellent spoken and written English, French and/or German would be an asset;
Excellent organisational and communication skills,
Good computer skills;
Affinity with liberal ideas;
Prior office experience desirable.

The intern will be based at the ELF Secretariat in Brussels. Preference will be given to candidates who are able to commit for a minimum period of 3 months.

Candidates from ELF member organisations are particularly welcomed to submit their application!
If you are interested, please send a cover letter and a resume to the attention of Ms Susanne Hartig, Executive Director, European Liberal Forum, shartig@liberalforum.eu.

– Bistand virker,
men skaper ikke
utvikling

Står bistand og utvikling i motsetning til hverandre? Eller kan de spille på lag? – Bistand virker, men det skaper ikke utvikling, sier NUPI-stipendiat Øyvind Eggen. – Sett med liberale øyne bør det være grunn til bekymring.

side 14-17

– Bistand virker, men skaper ikke utvikling

– Det er godt dokumentert at bistand virker, sier NUPI-stipendiat Øyvind Eggen. Men han mener bistanden sjelden bidrar til demokratisk eller økonomisk utvikling i mottakerlandet.

Foto: AFP / Alexander Joe.

Thomas Havro Hansen

– Sett med liberale øyne bør det være grunn til bekymring, sier Øyvind Eggen, doktorgradstipendiat ved NUPI og medlem i Venstres internasjonale utvalg. – Vi må sette spørsmålsteget ved den typen utviklingsteori vi legger til grunn for bistanden vår.

Den rådende bistandsideologien går ut på at fattige land trenger politisk reform, forteller Eggen. Hvis de er villige til, og i stand til, å reformeres, så vil de etterhvert kunne få økt økonomisk vekst.

– Men det er en kortslutning at demokrati nødvendigvis fører til vekst, sier Eggen. – Det har ingen historisk evidens.

Gjennomgående politisk

Opprinnelig var det omvendt, forteller han. Fenomenet bistand oppsto like etter andre verdenskrig, og i flere tiår var den rådende tankegangen at fattige land først

og fremst trengte økonomisk vekst. Dersom de vokste økonomisk, ville de også bli demokratiske.

– Og det viktigste var jo da at de ikke skulle bli kommunistiske, sier Eggen. – Så bistand har alltid vært gjennomgående politisk.

Rundt 1990 ga man opp dette målet. Det gikk så dårlig med mange av utviklingslandene at man ikke lenger trodde det gikk an å bekjempe fattigdom gjennom vekst alene.

– På den tiden hadde man ikke fantasi til å se for seg at Afrika kunne vokse seg ut av sine problemer. Økonomien var i bunn og gjelden var skyhøy. Man så for seg at Afrika ville være i en kontinuerlig krise i overskuelig framtid, forteller Eggen. – Samtidig var vi preget av optimismen etter murens fall og etter endringene i Sør-Afrika. En periode kunne vi i Vesten innbille oss at alle land ønsket å bli som oss. Når sosialis-

men ble sett på som død var det ingen andre alternativer tilgjengelig.

Primærmålet om vekst ble lagt til side. I stedet begynte bistanden å dreie seg om to andre ting, sier Eggen. – Det ene var å redde de fattigste og de mest sårbare. Det andre var et stort program for politiske reformer, som spenner fra miljø og likestilling til helt grunnleggende endringer i måten man drev sine samfunn på. Både staten og sivilsamfunnene skulle reformeres etter vår modell. Vi gikk inn i statsforvaltningen, introduserte en nyliberal tenkning, og litt før årtusenskiftet samlet vi alt dette i begrepet good governance – godt styresett.

Problemet er at verken den opprinnelige teorien om at vekst fører til demokrati, eller den nye teorien om at demokrati fører til vekst, holder mål, ifølge Eggen.

– Historisk sett er dette to forskjellige utviklinger som ikke

nødvendigvis henger sammen, sier Eggen. – Men begge deler er selvsagt viktig.

Beskjedent, men oppnåelig

– Hvis man kan tenke seg et veldig beskjedent, men mulig oppnåelig mål for bistanden, så må det være å forbedre situasjonen for dem som har det verst, uten samtidig å forverre utsiktene for langsiktige grunnleggende endringer.

Det beskjedne målet kommer fra Benedicte Bull, førsteamanuensis ved Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo. Hun forsker på politisk og økonomisk utvikling i Latin-Amerika, og sier hun tror bistand har lite å si for den langsiktige utviklingen i et land.

– Det kan til og med ha negative konsekvenser, fordi det kan skape korrupsjon og klientilisme, sier Bull. – Men man hjelper jo folk med helt konkrete ting, som

bedre skoler og helsevesen.

Hvis man ser på hva som faktisk har skapt utvikling i Latin-Amerika, er det gjerne nasjonalt definerte politiske prosjekt, forteller hun. De mest vellykkede av disse i de siste har gitt de fattige større muligheter ved å gi tilgang til utdanning og helse og dekning av primære behov, noe som igjen gir mulighet til å delta i arbeidsmarkedet. Men samtidig må det finnes en økonomisk vekst som sørger for at det finnes et arbeidsmarked å delta i.

– Politisk bistand i form av at man skal gi til dem som på overflaten har samme farge som en selv, mener jeg er galt. Men å støtte et politisk prosjekt som man har tro på at skal skape utvikling, det tror jeg ofte er den eneste måten bistand kan være effektiv på, sier Bull. – Og ofte trengs internasjonal støtte. De kreftene som har oppriktige ønsker om å få til en positiv samfunnsutvikling i

utviklingsland har gjerne mange motstandere.

Samtidig tror Bull det er vanskelig for bistandsgivere alene å endre politikken på en grunnleggende måte i et land. – I Brasil var disse reformene en del av hjertesakene til presidenten, forteller hun. – Dette satset han sin politiske karriere på. Og da blir det noe annet enn om det kommer en bistandsgiver trekkende med et prosjekt.

Demokrati og vekst

Benedicte Bull ser en sammenheng mellom demokrati, utvikling og vekst. – Men dette er multidimensionale fenomener. Det er vanskelig å måle demokrati, akkurat som det er vanskelig å måle utvikling, sier hun.

En avgjørende faktor er likevel at staten er løserevet fra særinteressenes kontroll, og at statsapparatet makter å gjennomføre politikk uavhengig av personlige

relasjoner mellom statens byråkrater og ulike maktgrupperinger i samfunnet.

– Jeg vil si at dette nesten er definisjonen på utvikling, sier Bull. – Det er så tett sammenvevd at du ikke kan si at det ene fører til det andre.

Mangelen på et velfungerende statsapparat fører også til at mange demokratireformer ikke når målene sine, tror hun.

– Det vi har sett i mange land er at det kommer en demokrati-bevegelse som har gode intensjoner, og som gjennom langsiktige prosesser klarer å få makten. Men hvis man da møter et statsapparat som mangler kapasitet, eller man må kaste ut flesteparten av de som jobber der fordi de er tilknyttet gamle eliter, så ender det med at man må etablere nye personlige relasjoner for å få gjort noe. Og da er man tilbake til utgangspunktet.

Estetisk funksjon

Avhandlingen *Dissonance in Development. Foreign aid and state formation in Malawi* som Øyvind Eggen disputerer med tidlig i desember, handler om akkurat dette: effekten av bistand som forsøker å få til en politisk endring og oppnå det man beskriver som et godt styresett.

– Bistand lager et skinn av formelle endringer som gjør at man kan få inntrykk av det har skjedd en utvikling, samtidig som den daglige politiske kampen foregår omtrent som før, sier Eggen. – Bistand har en estetisk funksjon for å få ting til å se bedre ut, men den er ikke nødvendigvis substansiell. Det er noen som gir bistand æren for demokratiseringen i Afrika, og som mener at landene har blitt demokratiske og til en viss grad liberale på grunn av bistand. Men det synes jeg er en grov underkjenning av alle de nasjonale hel- tene som har kjempet for dette.

Afrika har lenge blitt sett på som en ineffektiv region. Nå sier IMF at produktiviten øker. En arbeider produserer mer i dag enn tidligere. Det er en av flere gode trender kontinentet nå er inne i. En voksende middelklasse er en annen. I dag går afrikanske land, med Eggens ord, «så det griner». Utviklingsland ligger konsekvent høyt oppe på listen over verdens

raskest voksende økonomier. Hvis ikke bistanden har bidratt til dette, hva er det så som har skjedd?

– IMF er de viktigste analytikerne her, sier Eggen. – Og de legger vekt på økte råvarepriser, økte investeringer fra Kina, og god nasjonal økonomisk politikk, både makroøkonomisk og næringspolitisk. Så landene har stort sett klart mye av jobben på egenhånd.

Bygger hos kvinner

– Du trenger både næringsutvikling og bistand, sier Torild Skogsholm, generalsekretær i Care Norge. – Men bistand er for meg

et veldig vidt begrep. Ikke alle bistandsorganisasjoner driver med det samme.

Der noen bistandsorganisasjoner bygger utdanningsinstitusjoner eller helseinstitusjoner, jobber Care på en annen måte, forteller Skogsholm. Målet er å øke kapasiteten hos kvinner i utviklingsland. I stedet for å bygge sykehus, bygger de opp etterspørselen etter

helsetjenester. – Kvinner er tradisjonelt en sårbar gruppe, sier hun. – Men hvis du får en kvinne inn i økonomisk aktivitet bruker hun mer av sine penger på skole og barn enn det menn gjør.

Øyvind Eggen

Derfor har Care også en exitdato på alle sine prosjekter, forteller Skogsholm. Ingen skal gjøres varig avhengig av organisasjonen. – Derfor sliter vi også med å få faste givere, sier hun. – Vi hjelper kvinner og mødre. Og så trekker vi oss ut.

I tillegg til kvinneverdigheter, mødrehelse, vold og nødhjelp, jobber Care med såkalte «spare- og lånegrupper» – som ikke må

forveksles med vanlig mikrofinans, presiserer Skogsholm. En mikrofinansordning fordrer at det er en bank tilstede, men i sparegruppene til Care låner kvinnene til hverandre. På internasjonalt nivå jobber Care med ulike prosjekter i over sytti ulike land.

Ikke bare privat

– Jeg tror ikke noe særlig på en utvikling som blir skapt utelukkende av private aktører, sier Benedicte Bull. – Jeg tror man trenger et statlig lederskap. Ikke nødvendigvis statlig produksjon eller at staten skal være tilstede i alle sektorer, men man trenger et statlig lederskap som bidrar til at ulike hensyn blir tatt i beslutningsprosessene.

Investeringer er ikke negativt i seg selv, tror Bull. – Men man må vite hvilken politisk kontekst man går inn i, og hvilke aktører som blir positivt og negativt berørt av investeringene. Og så må man støtte opp under de bevegelsene innenfor de ulike samfunnsstrukturene som har et prosjekt for å skape utvikling.

Mange investorer har brent seg på uventet stor lokal motstand, forteller Bull. Her kan investorene gjøre en bedre jobb i forkant.

– I Latin-Amerika dreier mange investeringer seg om naturressurser hvor man støter på miljøinteresser, urfolkgrupper, og interessene til andre deler av lokalbefolkningen. Dette må man være mer opptatt av i startfasen, og ikke vente til man møter demonstrerende urfolk med brennende bildekk.

Nå de fattigste

Selv om Skogsholm er klar på at næringsutvikling og investeringer må være en del av bildet, er hun ikke sikker på om en ren nærings-satsing vil kunne nå de fattigste i utviklingslandene.

– For oss er fattigdomsbekjempelse det viktigste, sier hun. – Selv om vi får en økonomisk utvikling som hjelper mange, så er det ikke sikkert at vi samtidig når de fat-

tigste. I de landene i Afrika hvor det er stor økonomisk vekst, er også gruppen av mennesker som lever for rundt to dollar dagen ekstremt stor. Så det er en veldig skjev fordelingskurve. Og vi har nok en politisk uenighet om hvorvidt en ren næringslivssatsing vil gi nok *trickle-down*-effekt til at vi kan nå alle.

Bistand virker

Det er ikke bistand i seg selv Øyvind Eggen er skeptisk til, bare forestillingen om at den bidrar til økonomisk vekst eller til en demokratisk utvikling i mottakerlandet. Han vil faktisk slå fast det motsatte: Bistand virker – til sitt formål.

– Det er nesten ingen sektor som er bedre dokumentert på resultater enn bistand, sier han. – Bistanden når sine mål når det gjelder reelle forbedringer i menneskers liv. Og norsk bistand alene har gjort livet lettere for mange millioner mennesker.

Eggen er heller ikke med på den politiske høyresidens stadige agitasjon mot bistanden, selv om argumentene her har endret seg.

– I mange vestlige land sa høyrekreftene at vi ikke kunne bruke penger på bistand fordi vi trengte pengene selv. Men rett før årtusenskiftet kom noen studier fra Verdensbanken som sa at land som har fått mye bistand ikke har hatt mer vekst enn andre. Omtrent samtidig endret Frp-segmentene i alle vestlige land argumentasjonen sin. Nå hører du ikke lenger at vi trenger pengene selv. Du hører at bistand er bortkastede penger, for det virker ikke.

Studiene fra Verdensbanken er omdiskutert, forteller Eggen. Bistand kan ha en svak positiv effekt på økonomisk vekst. Og uansett vil bistand som oftest bidra til å gi mange mennesker en bedret livskvalitet på kort sikt.

– Fram til årtusenskiftet kunne bistandsaktørene svare høyrekreftene med moralske argumenter, men det kan de ikke lenger,

sier Eggen.

Han mener bistanden underlegges strengere dokumentasjonskrav enn andre mottakere av offentlig støtte.

– Tenk om man hadde stilt samme spørsmål på andre områder, sier han. – Virker Forsvaret? Virker ungdomsskolen? Virker operaen? De aller fleste politikkområder støttes uten den ringeste form for dokumentasjon. For bistanden er bevisbyrden snudd. Det har nok bistanden godt av, men det gjør noe med den politiske bistandsdebatten.

Rom for bistand

I Latin-Amerika har flere land en jevn økonomisk vekst, stabil fattigdomsreduksjon og en stadig styrking av de statlige apparatene. Men selv om fattige land nå er i vekst, tror Benedicte Bull det alltid vil være rom for bistand – selv om bistanden i seg selv ikke er det som vil føre de fattige landene ut av fattigdommen.

Torild Skogsholm. Foto: Greg Rødland Buick.

– Hele bistandstankegangen fra andre verdenskrig og fremover er en del av en etablering

av et vestlig hegemoni, og dette er i ferd med å smuldre opp og bli utfordret, sier Bull. – Jeg tror alltid det vil være bistand, men ut fra ulike motiver, for dette handler også om etablering av dominansstrukturer. Det vil komme nye aktører, og det vil bli større konkurranse om å definere hva som er veien mot utvikling.

Samtidig finnes det land som er såpass dypt inne i bistandsdansen at det er vanskelig å komme ut av det, forteller Bull. – I mange tilfeller har staten gjort seg avhengig av tilførsel av penger og har etablert mekanismer for å forholde seg til ulike bistandsaktører, mens de har mindre kapasitet til å implementere egne, politisk funderte prosesser.

Lang vei å gå

Det bør være et mål at vi skal komme til en tid der bistand ikke

er nødvendig, sier Skogsholm. Men hun tror det er langt igjen.

– Mange steder ser vi en stor befolkningsvekst, og fortsatt er det mye å gjøre på utdanning, reprodusert helse og andre områder, sier hun. – Mødredødelighet er en ganske god indikator på hvordan helsesektoren er i et land, og den er høy blant annet i Afghanistan og i Sudan, og det er flere land som har en lang vei å gå.

Men Skogsholm håper på et økt fokus på forebyggende bistand – hjelp som kan komme før katastrofene inntreffer.

– Når vi har nødssituasjoner og konflikter går bistandsorganisasjonene omtrent i beina på hverandre, sier hun. – Men når vi skal bygge opp samfunnene etterpå, komme tilbake til en kultur som kan være totalt endret etter tiår med konflikt, det er da vi trenger hjelp for å komme i gang. Da er gjerne de fleste borte. Så vi trenger en gjennomtenkt strategi for hva slags bistand vi skal ha.

Hvordan verden ser ut for en bistandsorganisasjon om tjue år avhenger blant annet av nød, katastrofer og ikke minst klimaendringer. Norsk bistandspolitikk er innrettet slik at det er lite penger til forebygging, men mye penger når nødssituasjonen først oppstår, sier Skogsholm.

– Men vi vet hvilke afrikanske land som vil slite hvis vi ikke forebygger. Vi vet hvor det kommer tørke og flom som følge av klimaendringene. Og dette er nok de utfordringene som kommer til å være størst i fremtiden.

Vår rolle i verden

– Vi må forberede oss på at behovet for bistand kan ta slutt, sier Øyvind Eggen. – I hvert fall i alle land som er fredelige. Og jeg tror vi snakker, med dagens trender, om femten-tjue år før den tid kommer.

Når behovet for bistand forsvinner, mister vi også den muligheten vi en gang hadde til å påvirke andre lands styresett, tror Eggen. Det vestlige politiske hegemoniet som eksisterte en kort stund etter murens fall er nå borte.

– Da må vi finne vår rolle i verden, sier Eggen. – Vi er en rik

stat som har penger til bistand, men det som først og fremst gjør oss relevante i verden er at vi sitter på den største pengebingen. Vi må vurdere hvordan vi kan bruke vår kapital og våre investeringer til å fremme utvikling. Jeg føler meg trygg på

at de aller fleste fattige land vil ha større oppmerksomhet mot pensjonsfondet vårt enn mot bistandsbudsjettet vårt fremover.

Når vi etterhvert kan redusere på bistanden, bør vi bruke omtrent det samme beløpet på andre internasjonale formål, mener Eggen.

– Jeg synes det ville vært et godt politisk mål å si at minst 1 % av BNI skal brukes til globale fellesgoder, sier han. – Det handler om behov for vann, mat, migrasjon, flyktningeproblematikk og et rent klima. Veldig mye av det vi allerede gjør på bistand vil kunne passe inn i dette, så det er ikke sikkert vi snakker om så mye praktisk endring. Men vi kan godt vri vår politiske tenkning til å ha dette mer eksplisitt framme.

– Men vi vet hvilke afrikanske land som vil slite hvis vi ikke forebygger. Vi vet hvor det kommer tørke og flom som følge av klimaendringene. Og dette er nok de utfordringene som kommer til å være størst i fremtiden.

thomas@liberal.no

«Å støtte et politisk prosjekt som man har tro på at skal skape utvikling, det er ofte den eneste måten bistand kan være effektiv på.»

Benedicte Bull

«Vi må forberede oss på at behovet for bistand kan ta slutt. I hvert fall i alle land som er fredelige.»

Øyvind Eggen. Foto: NUPI

Benedicte Bull. Foto: UiO

Fire prinsipper om bistand og utvikling

Venstre støtter hovedinnretningen i norsk utviklingspolitikk slik den er utformet i Stortinget, men den store enigheten må også utfordres av noen nye tanker.

Helge Solum Larsen

leder i Venstres internasjonale utvalg

1. Bistand må prioriteres og konsentreres

For at bistand skal være effektiv, må den i hovedsak være langsiktig, forutsigbar og ikke styrt av skiftende politiske interesser. Det har også vært et tverrpolitisk ønske i mange år om at norsk bistand skal konsentreres til et begrenset antall land og tematiske områder. Regjeringen synes ikke å respektere dette. Snarere virker det som om regjeringen først og fremst ser på bistand som et «byttemiddel» overfor regjeringer som gjør politiske veivalg som faller i rødgrønn smak, eller som en metode for å promotere egne prioriteringer i forhold til fattigere land. Bistand er dermed først og fremst blitt et instrument for norsk «sjekkheftediplomati», nesten uten interesse for hvordan bistanden gjennomføres.

Det fører til at norsk bistand blir spredt til mange nye land og tematiske områder, uten at de eksisterende bistandsområdene reduseres tilsvarende. Derfor kan det hevdes at Erik Solheim har sabotert 20 års forsøk på å konsentrere norsk bistand. Norad har satsinger som skal implementeres i til sammen rundt 100 land, og mange av dem er «cross cutting», som innebærer at de skal tas hensyn til i nesten alt utviklingsarbeid. Det er vanskelig å forvalte et slikt regime og samtidig sikre kvalitet og resultater.

Bistanden må derfor prioriteres langt bedre enn i dag. På kort sikt er det viktigste at bistanden må beskyttes mot Erik Solheims politiske krumpspring, for at den skal være effektiv.

2. Dagens bistand er formyndersk

Bistand er gjennomgående formyndersk. Målet for de fleste bistandsprogrammer er reform av de fattige, enten det er stater (som skal innføre godt styresett) eller enkeltindivider (som forventes å endre måten å tenke og handle på). Ambisjonene om å reformere mottakerstatene blir sta-

Venstre må innta en ombudsrolle overfor formynderskapet i bistand.

dig mer ambisiøse, og omfatter nå nesten alle sider ved politikk, styresett og forvaltning. Mange av ambisjonene er samlet i «godt styresett», som tilsynelatende er objektivt og apolitisk, men i virkeligheten er det politisk detaljstyring. At Venstre-folk og folk flest vil være enige i nesten alle sider ved definisjonen av «godt styresett», må ikke hindre oss fra å se det problematiske i innblanding i andre lands politikk på et slikt detaljnivå. Det gjelder ikke minst ettersom de aller fleste mottakerland har demokratisk valgte myndigheter.

Når denne form for formynderskap ikke er blitt særlig diskutert, er det nok fordi Venstre er relativt alene om å ha ryggmarkreflekser mot slikt, og fordi mottakerne som skal reformeres, ikke når fram til norsk offentlighet.

Venstre må innta en ombudsrolle overfor formynderskapet i

bistand. Det er nødvendig ut fra en liberal ideologi, og passer godt inn i våre utviklingspolitiske målsetninger om nasjonalt eierskap.

3. Mange utviklingspolitiske mål må løsrives fra bistand

I dag kanaliseres en lang rekke utviklingspolitiske mål i hovedsak gjennom bistand. Det gjelder for eksempel kampen for menneskerettigheter, miljø, likestilling, demokrati og godt styresett, fred og sikkerhet, styrking av FN, m.m.

Men det er ikke nødvendigvis våre bistandsmottakere, og heller ikke de fattigste landene, som har de største behovene innenfor alle utviklingspolitiske mål. Det er ikke entydige sammenhenger mellom et lands økonomi og forhold som styresett, demokrati, menneskerettigheter, likestilling, korrupsjon og annet. Det betyr ikke at det ikke er behov for endring hos våre bistandsmottakere. Men det har etablert seg en forståelse av at slike utviklingspolitiske mål først og fremst er et ansvar for bistandsforvaltningen, i stedet for å være et mål innenfor all norsk utenrikspolitikk.

Effektiv utviklingspolitikk krever at de fleste utviklingspolitiske prioriteringer ikke kobles eksklusivt til bistand og fattigdomsbekjempelse, men vurderes som en del av alt norsk internasjonalt engasjement og implementeres der det er størst behov og mulighet til suksess. Bredden av norske utviklingspolitiske mål må vurderes i alle land som Norge har en relasjon til, ikke først og fremst i bistandslandene. Innenfor bistand skal fattigdomsbekjempelse være hovedmålet.

4. Fattigdomsbekjempelse må være fokusert på vekst

I de fattigste landene er fattigdomsbekjempelse viktigst. Norske bidrag

til fattigdomsbekjempelse består i dag av en mengde forskjellige innsatsområder, først og fremst levering av tjenester til de fattige. Dette er viktig og må videreføres. Men Norge må fokusere langt mer på økonomisk vekst som veien ut av fattigdom. I motsetning til formyndersk bistand er vekst en «liberalt riktig» utviklingsvei fordi den gir individer og myndigheter økt frihet og mulighet til å realisere sine egne potensialer. Når økonomien er i vekst, blir det lettere å oppnå mye annet: fordeling og fattigdomsbekjempelse, bedre styresett, bredere demokratisk deltakelse, osv (klimautslipp er et sannsynlig unntak).

Det betyr selvsagt ikke at det er noen automatikk i dette; det finnes mange eksempler på vekst som ikke fordeles, eller som ikke fører med seg særlig mange andre reformer. På den annen side er det umulig å oppnå varige endringer i mange andre utviklingspolitiske mål uten vekst. Vekst er en absolutt nødvendig, om ikke tilstrekkelig, forutsetning for langsiktig forbedring på praktisk talt alle samfunnsområder i et fattig land. Ikke minst er vekst avgjørende for å øke skatteinngangen.

Øvrig bistand til andre formål vil likevel måtte videreføres, blant annet for å støtte opp om Norges forpliktelser overfor tusenårsmålene. Denne bistanden bør primært komme de fattige, sårbare og marginaliserte i disse landene til gode. Det samme gjelder humanitær bistand, støtte til sårbare stater og andre former for bistand der økonomisk vekst ikke er det naturlige hovedfokus, men som selvsagt bør videreføres i tråd med Venstres politikk og Stortingets vedtak.

Effektiv utviklingspolitikk krever at de fleste utviklingspolitiske prioriteringer ikke kobles eksklusivt til bistand og fattigdomsbekjempelse

Norsk proteksjonisme som internasjonal utviklingspolitikk

I dag subsidierer staten norske landbruksvarer for at de skal være konkurransedyktige på det norske markedet. Det staten ikke tar hensyn til, er hvor mange utviklingsland som mister handelsmuligheter fordi vi skal støtte enkelte norske produkter.

Sunniva Rebekka Skjeggstad

internasjonal leder i Unge Venstre

Subsidier og høye tallbarrierer gjør at Norge – ifølge en undersøkelse av Center for Global Development – fører den mest utviklingsfiendtlige handelspolitikken. Norge må ta steget som trengs for en mer rettferdig utviklingspolitikk.

Rike lands landbrukssubsidier og matproduksjon på feil sted til altfor lav pris fører til at de landene som allerede er minst utviklede – gjerne kalt MUL-landene – forblir fattige. Dermed ødelegger man inntektsmuligheter for fattige bønder som trenger medisiner og utdanning for et bedre liv. De norske landbrukssubsidiene er per dags dato dobbelt så høye som EUs, og mer enn tre ganger så høye som USAs. Norge krever, paradoksal nok, på samme tid at andre land skal kutte sine subsidier. Bildet blir ikke mer forståelig ved at Norge i WTO forhandler sammen med G10-gruppen, de mest proteksjonistiske landene. Norge må derfor foreta tiltak for å føre en mer rettferdig utviklingspolitikk.

Det første steget i riktig retning vil være å drepe myten om at kortreist mat er mer miljøvennlig enn langreist mat. Sannheten er nemlig at utslippet av drivhusgassene ved transport er minimale sammenlignet med utslippene som kommer ved matproduksjon i industriland. De som påstår at langreist mat ikke er miljøvennlig, glemmer å ta i betraktning hele produksjonsprosessen fra frø til butikk. Frukt og grønnsaker som er dyrket økologisk, under solfylte omgivelser høstet for hånd i fattige land, er ofte mer miljøvennlig enn frukt og grønt som er blitt dyrket i kunstig oppvarmede og belyste drivhus i industriland. Drivhusgassene ved transport blir dermed bare en liten del av regnestykket. Kaldt klima og

Det første steget i riktig retning vil være å drepe myten om at kortreist mat er mer miljøvennlig enn langreist mat.

små gårdsbruk – slik som vi har i Norge – betyr mer innsatsfaktorer (areal, kunstgjødsel og kapital) og utslipp per produsert enhet sammenlignet med varmere strøk. Mørke kjøttslag – som har vært bærebjelken i norsk jordbruk – har i tillegg høyere utslipp per kalorienhet enn for lyse kjøttslag, fisk og planteføde.

Et annet steg er å erkjenne at andre land kan produsere landbruksvarer både bedre og mer effektivt enn norsk jordbruk. Konvertering av for eksempel fossil energi til mat (via kunstgjødsel, som er ekstremt energikrevende) gjøres oftest mer effektivt i andre land. For mange u-land er jordbruket den viktigste næringen, og det er en næring med et stort uforløst potensial. Landbruksrettet bistand kan hjelpe til å utnyt-

te disse mulighetene.

Et tredje steg er å innse at det ikke er de milliardene som vi setter av på budsjettet til bistand, som hjelper utviklingsland mest. Bistand gir kortsiktige muligheter, men det er først når vi slipper utviklingsland inn på markeder, at vi vil skape varig og langsiktig. Frihandel er en av hovedårsakene til velstandsutviklingen verden har opplevd de siste tiårene og har bidratt til å løfte millioner ut av fattigdommen. Internasjonale handelsavtaler er nødvendige for at alle land skal kunne nyte godt av frihandel, uavhengig av forhandlingsmakt. Imidlertid er det internasjonale handelsregelverket bygd på rike lands premisser, slik at fattige land taper både på sitt hjemmemarkedet og på verdensmarkedet. Dette gjør at fattige land ikke får ta del i den velstandsveksten og de utviklingsmulighetene som handel og globalisering fører med seg.

Et fjerde steg er å erkjenne at all produksjonsstøtte, ikke bare eksportstøtte, er problematisk. En løsning kan være arealbasert landbruksstøtte. Det ville vært positivt både fordi det ville bidratt til et mindre intensivt og mer miljøvennlig landbruk som i større grad er basert på gressressursene våre, og fordi det da ville vært lettere å senke tollbarrierene. Landbruket ville blitt mindre intensivt og produsert mindre, men ville blitt bedre på å opprettholde bosetning, bruk av arealer og bidratt til mer miljøvennlig produksjon.

Tollfriheten framstår som symbolpolitikk uten substans. I det øyeblikket fattige land har noe å selge oss, stenger vi døren igjen.

For det femte bør Norge ta WTO-prinsippene på alvor. Vi bør innføre straffetoll på import av matvarer som er subsidiert i andre land, og subsidiere import av mat fra land som ikke subsidierer landbruket (de fattige) med et beløp som er likt de subsidiene som gis i produksjonsstøtte til norsk landbruk. På denne måten etablerer man like konkurransevilkår. Dette ville ført til et mer rettferdig system, samtidig som norske bønder fortsatt ville hatt konkurransefortrinn på grunn av nærhet til markedet.

Norge tillater i dag fri import fra et fåtall av de aller fattigste landene, men sjenerøsiteten har en bakside. På grunn av manglende infrastruktur og kompetanse klarer ikke de landene det gjelder, å utnytte tollfriheten fullt ut. Og om de først skulle lykkes med å få i gang eksport, er det heller ikke utenkelig at Norge setter foten ned. Import av lammekjøtt fra Namibia ble nylig stoppet fordi «den norske markedsbalansen vurderes å være i fare». Tollfriheten framstår som symbolpolitikk uten substans. I det øyeblikket fattige land har noe å selge oss, stenger vi døren rundt markedsadgang gjør det lite attraktivt for fattige land å investere i eksportkapasitet.

Hvis Norge har reelle ambisjoner om å hjelpe verdens fattige land, må vi først og fremst fjerne alle kvotebegrensninger på handel fra MUL-land. Hvis Norge skal gjøre alvor av å redusere fattigdom gjennom handel, må tollfriheten utvides til også å gjelde de fattigste mellominntektslandene.

Frå Jølster til Mpulungu

I fire år har lokalpolitikarar frå Jølster og Jølster Venstre delteke i utviklingsprosjekt for å styrke kvinner og ungdoms deltaking i demokratiet i ein kommune i det nordlege Zambia.

Kjartan Almanning

På sørspissen av Lake Tanganyika, som grensar til Burundi, DR Kongo, Tanzania og Zambia, ligg ein liten kommune. Skjønt liten – Mpulungu er berre liten etter zambisk standard. Før prosjektet tok til i 2007 hadde kommunen (eller distriktet) rundt 70.000 innbyggjarar og eitt kvinneleg medlem i distriktsrådet. Etter valet i 2011 hadde distriktet rundt 100.000 innbyggjarar og to kvinnelege rådsmedlemmer. – Det er framdrift, men langt å gå, seier Kapstad. 21. november kom ho

tilbake frå si fjerde reise dit.

Gjennom NORAD og KS

Judith Kapstad representerer Venstre i kommunestyret i Jølster, og var varaordførar i førre periode. – Jølster vart med på dette prosjektet meir eller mindre ved eit tilfelle: Nabokommunen Eid hadde hatt eit prosjekt i Zambia, og det zambiske nabolikdistriktet ville ha kontakt med ein av Eid sine naboar.

Prosjektet heiter Municipal International Cooperation (MIC), vert finansiert av NORAD og ko-

ordinert av Kommunenes Sentralforbund. Kommunane bidreg ikkje med anna enn dei deltagande politikarane sin frivillige innsats og nokre få timar frå kommuneadministrasjonen. Det overordna målet for programmet er kapasitetsbygging innanfor kommunale oppgåver, med ei forventning om at det vil bidra til større grad av desentralisering av makt i samarbeidslandet. Dette vert konkretisert gjennom prosjekt om effektivisering av lokal tenesteyting, miljøomsyn i planarbeid, tillit, representasjon og deltaking i politikken, og openheit og ansvarleg styre.

Demokratiopplæring

– Vi driv i praksis med demokratiopplæring, fortel Kapstad. Ho har saman med rådmannen leia prosjektet nesten sidan oppstarten. I tidlegare rundar har Venstrekollega Vigdis Tønning også delteke.

– Denne gongen leia eg arbeidsgrupper i tre temabolkar for kvinnene, seier Kapstad: For det første om å aktivere deltakarane,

gjere dei kjent med sine rettar som kvinner, og gjere dei i stand til å forsvare desse rettane. For det andre om å undersøkje demokratisk kultur i dei samarbeidande kommunestyrene for å gje eksempel på korleis kvinner delteke i Noreg. Og for det tredje om stresshandtering og å gjere kvinnene i stand til å handtere stressande situasjonar. Dette handlar altså både om menneskerettar, om kunnskaps- og kulturformidling og om sosiale perspektiv.

Gje kvinner trua på seg sjølve

Det var eit mål for prosjektet å auke den demokratiske representasjonen for kvinner. Ved valet i september i år stilte fleire kvinner til val enn før, og kvinnerepresentasjonen vart dobla i det vesle rådet på 15 medlemmer – frå 1 til 2. – Det er eit framsteg, men det er langt att. Kvinner er langt bak i dette samfunnet, seier Kapstad.

– Meir makt til kvinner gjev meir velferd, og i Zambia er det mangelføre. Kvinner har andre og viktige perspektiv i politikken,

og legg til dømes meir vekt på familien. Vi arbeider difor med å gje kvinnene meir makt og ikkje minst å gje dei trua på seg sjølve til å styre, seier Judith Kapstad. – Vi skal hugse at mange kvinner ikkje har gått same utdanning som menn i Zambia. Kvinner vert tekne tidleg ut av skulen for å hjelpe heime. Det er mange som er sjuke med HIV og AIDS, mange foreldreause born, og store nivå-skilnader i kunnskapsnivået på folk.

Gamle tradisjonar

Nokre få har fått mykje opplæring og ligg difor langt føre. Det kan vere lærarar, administrasjonstilsette, eller politi. – Og dei brukar vi i undervisninga, fortel Kapstad. – Men mange av dei stangar hovudet i taket, og får ikkje støtte av mennene i samfunnet. Samfunnet sit framleis fast i gamle tradisjonar. Framover vil vi måtte arbeide også med å spreie informasjon til den manlege befolkninga. Det er ikkje kvinnesak i seg sjølv som er poenget her, men

utviklinga av samfunnet som heilskap. Vi må unngå ein sjalusikultur der ein skubbar kvarandre rundt.

Medan mange bistandsprosjekt får kritikk for manglande penge- og resultatkontroll, meiner ikkje Judith Kapstad at det er relevant kritikk her. – Vi var spent dei første gongane. Var avtaler følgt opp? Var pengane brukt til det vi var samde om? Og ja, alt har vore i bane undervegs, og opplæringa vi utarbeidde, var spreidd til fleire i distriktet, fortel ho. Dette er ikkje eit pengeoverføringsprosjekt, men eit samarbeidsprosjekt.

Ungdom på besøk

Prosjektet er no inne i sin andre 3-årsfase. Det omfattar også deltaking blant ungdom, og mellom anna er det stabla på beina eit ungdomsråd og ein 4H-klubb i distriktet. – Målet er å gje styringsansvar, og lære dei å organisere og leie. Ungdom har fått meir skolegang og har meir kunnskap enn mange av dei vaksne, seier Kapstad. På turen i november var

to lokale ungdomspolitikarar frå Jølster med. Og snart kjem det besøk i retur: Då skal 7-8 av prosjektdeltakarane i Mpulungu reise til Noreg. Jølster har stilt krav om at to av dei skal vere ungdomar.

Prosjektet i Mpulungu og Jølster er eit døme på samarbeid mellom kommunar. Tilsvarande er det moeleg å få stønad til samarbeid mellom organisasjonar. Venstre har i mange år hatt demokratibyggingssjakt med søsterpartiet i Zambia. Venstres Opplysnings- og Studieforbund har i ei årrekke drive det store folkeopplysningsprosjektet «Fundament for utvikling av demokratiet på Balkan» i Makedonia, Serbia, Kosovo, Montenegro og Albania. Og Unge Venstre har hatt omfattande samarbeidsprosjekt med søsterorganisasjonar både på Balkan og i Kviterusland.

kjartan@liberal.no

Judith Kapstad fortel om kvinner i politikken.

Vigdis Tønning deltek i opplæringa.

Fra våre venner

Open VLD
Belgia

Utvikling og effektiv skatteinnkreving hånd i hånd

EU-kommissær for utvikling Karel De Gucht vil ha hardere beskatning for europeiske multinasjonale selskaper som opererer i den tredje verden og som høster profitt ved å unnsnippe de lokale skattemyndighetene gjennom skatteparadis. «Skatteunndragelse er et reelt problem for utvikling. Det er snakk om tre ganger så høye beløp som blir brukt på utviklingshjelp», sa De Gucht.

De Gucht sa dette da han deltok på en konferanse i Europaparlamentet om bedre skatteinnkrevingssystemer i den tredje verden. EU-kommissæren ba om en reform av skattesystemet i utviklingsland, men påpekte også Europas eget ansvar.

«Vi må være vårt ansvar bevisst overfor europeisk-baserte multinasjonale selskaper som har virksomhet i den tredje verden. Vi bør ikke anta at økonomiske overføringer til skatteparadis skjer på en etisk ansvarlig måte,» sa De Gucht.

De Gucht håper at medlemsstatene i Den europeiske union vil bli enige om en felles tilnærming. På denne måten kan den tredje verden skaffe store inntekter. De Gucht mener også at EUs bistand skal gjøres betinget av hvorvidt det eksisterer et effektivt system for skatteinnkreving.

Tid for regjeringsskifte

Unge Venstre vedtok på sitt landsmøte at Venstre etter valet i 2013 må å opna for å gå inn i regjeringsforhandlingar med alle opposisjonspartia. Kvifor meiner me at dette er til det beste for Venstre - og til beste for landet?

Debatt

Hanne Kvilhaugsvik

nestleiar i Unge Venstre

Venstre har ein visjon: Eit sosialt og liberalt kunnskapssamfunn, der folk har fridom og høve til å skapa sin eigen veg til det gode liv, og der ein tar vare på kvarandre og miljøet. Sånn står det skrive i Stortingsprogrammet vårt. Det er ei vakker setning. Men med mindre me er villige til å søkja regjeringsmakt, er det heller ikkje meir enn ei setning. Etter valet i 2013 er det på tide med ei ny, liberal regjering. Sjølv om Venstre er i stor vekst, vil det vera noko optimistisk å håpa på reint fleirtal ved stortingsvalet. Ergo må me samarbeida med politiske motstandarar for å få gjennomslag for liberal politikk.

Vanskelege val

Utfordringa med å søkja makt er sjølv sagt valet av samarbeidspartnarar. Det er noko gale med alle saman. Men i 2013 vil den raudgrøne Arbeiderparti-dominerte regjeringa ha hatt makta i åtte år. Åtte år med forureining og olje, åtte år med kvileskjer innanfor forskning og høgare utdanning, åtte år utan satsing på dei som treng det mest, åtte år med ein hjartelaus innvandringspolitikk. Og åtte år med kollektivism og strukturkonservatisme der systemet helst skal vera slik systemet alltid har vore. Som eit liberalt parti kan vi ikkje tillate at åtte år blir til tolv. Tida er overmoden for ei satsing på miljø, høgare utdanning, forskning, velferd til dei som treng det mest, valfridom for enkeltmennesket, ein liberal næringspolitikk og ein human og framtidretta innvandringspolitikk. Derfor er det på tide med ei ny regjering, ei regjering som fører mest mogleg venstrepolitikk.

Vårt føretrekte alternativ er ei regjering med Venstre, Høgre og KrF. Likevel innser me at Venstre, som ein del av opposisjonen, må forholde seg til Framstegspartiet. Me må kunna gi eit klart svar til veljarane våre om kva me vil gjera. Det svaret må veljarane få i god tid før valet.

Utfordringa med å søkja makt er sjølv sagt valet av samarbeidspartnarar. Det er noko gale med alle saman.

Besudling og kompromiss

Så kva er alternativa? Me kan a) halda døra open for alle opposisjonspartia, eller b) utelukka samarbeid med Frp på prinsipielt grunnlag, same kva kompromiss ein kan oppnå. Alternativ b har me forsøkt før – med lite hell. Å utelukka forhandlingar er å gi frå seg moglegheita til å få gjennomslag for våre saker – sakene som me har lova veljarane våre at me vil søkja å få gjennom. Det vil vera å la Siv Jensen få avgjera om det blir ein betre innvandrings- og miljøpolitikk eller ikkje. Det er ingen tent med.

Som opposisjons-/støtteparti kan ein rett nok markera usemje, men ein får lite gjennomslag. Ein slepp slitet med å bli stilt til ansvar, men ein får heller ikkje gleda av å ta ansvar – og oppnå resultat. Som eit seriøst politisk parti kan me ikkje seia oss nøgde med å bli verande i opposisjon. Det er sjølv sagt koseleg og trygt å vera eit parti som ikkje besudlar seg

ved å inngå kompromiss, eller ved å samarbeida forpliktande med andre parti. Det er fristande, ja visst. Men det er faktisk ingen som røystar på ein tenketank.

Det er likevel ikkje slik at Venstre bør delta i eller støtte ei regjering for ein kvar pris, uavhengig av politikken som blir ført. Det er det ingen som ønskjer – eller forventar. Regjeringsdeltaking føreset at me får gjennomslag for våre viktigaste saker. Det er nok mykje ein kan skulda oss venstrefolk for, men at me er maktkåte er ikkje ein av dei. Det er ikkje høge posisjonar, smekre bilar og fine titlar me stiller til val for. Det viktigaste for oss bør og må vere få gjennomslag for gode venstresaker.

«Oslo-modell»

Det vil etter alle solemerke vera to realistiske regjeringsalternativ ved valet i 2013. Spørsmålet me må gi veljarane svar på er om me vil inngå i eit av desse alternativa. Venstre må gjerne forsøka å dikta opp sin eigen røyndom, eller leggja ein regjeringsstrategi som knapt kan kommuniserast til veljarar med mastergrad i statsvitskap, men for den jamne veljar vil spørsmålet vera enkelt: Er ei stemme på Venstre ei stemme for eller mot regjeringskifte?

Somme meiner den beste strategien er å garantera for ei ny regjering, men å lukke døra for regjeringsdeltaking med Framstegspartiet. Altså ein slags «Oslo-modell» nasjonalt. Skepsisen mot Frp er stor, både i Venstre, i Unge Venstre og blant veljarane våre. Slik sett kan dette framstå som ein attraktiv strategi. Unge Venstre meiner likevel det er ein underleg taktikk for Frp-skeptikarar å meina at det er betre å la Frp og Høgre styra landet, enn at Venstre er med og har ei sterk, liberal hand på rattet. Ikkje minst fordi dette opnar døra for at høgrepartia kan finne saman med Ap i saker

dei er samde om. Og som det vart sagt frå talarstolen på Unge Venstres landsmøte: «Når ytste høgre og sosialdemokratiet finn saman, då er det skummelt å bu i Noreg».

Vi treng ein realistisk plan A

Andre seier me ikkje bør velja side før etter valet. Ein slik taktikk kan freistar noko mange venstrefolk, for det er alltid kjekt å utsetta vanskelege avgjersler. Men veljarane krev – og har krav på – klare svar. Venstre bør ha eit klart og kommuniserbart svar, utan for mykje om og men. Det betyr ikkje at ein utelukkar alle tenkjelege konstellasjonar, men det betyr at ein har ein klar plan A. Og då treng ein ikkje spekulere i plan B, C, D osv. I 2013 treng me ein bodskap, ikkje ein beredskapsplan.

Det vil etter alle solemerke vera to realistiske regjeringsalternativ ved valet i 2013. Spørsmålet me må gi veljarane svar på er om me vil inngå i eit av desse alternativa.

Sjølv sagt er det valresultatet som avgjer om Venstre i det hele skal gå inn i noko regjeringsprosjekt. Ei gjentakning av 2001 - å gå i regjering med eit grunnlag i Stortinget på fattige to representantar - framstår ikkje som særleg attraktivt. Men me skal ikkje leggja til grunn at Venstre skal gjera eit dårleg val. Me skal gjera eit frami-frå godt val. Då er det avgjerande at alle drar saman i same retning. Me må ha ein klar og forståeleg bodskap å gi veljarane. Sakene som skil Venstre frå dei andre opposisjonspartia må komma klart fram, og det må ikkje vera tvil om kva ei Venstre-prega regjering har å seia for folk sin kvardag. Det må vera meningsfullt å røysta på Venstre. For berre Venstre kan sikre at ei ny regjering blir mest mogleg liberal og sentrumsorientert.

Det er på høg tid at me igjen blir herre over eigen lagnad. Ei røyst til Venstre skal vere ei røyst på Venstres politikk - og på ei ny regjering.

Meningsmålinger

	Sep	Okt	Nov	+/- sep-nov	Mand nov	+/- 2009
Ap	33,2	33,8	32,7	-0,5	58	-6
Høyre	27,4	29,5	29,1	1,7	49	19
Frp	12,5	13,4	15,2	2,7	27	-14
Sp	6,2	4,8	5,3	-0,9	9	-2
V	5,6	5,0	5,2	-0,4	9	7
Krf	5,7	5,4	5,1	-0,6	9	-1
SV	4,4	4,5	4,4	0,0	7	-4
Rødt	1,5	1,4	1,5	0,0	1	1
Andre	3,5	2,2	1,5	-2,0	0	0

Tallene er et gjennomsnitt fra målingene fra Synovate, Opinion, TNS Gallup, Sentio Research Norge, Norstat, Respons, InFact og Norfakta. Kilde: aardal.info. Mandatfordeling i november: Opposisjonen 94, Regjeringen 74, Ap 58, H+Krf+V 67, H+Frp 76.

Kalender

Se <http://www.venstre.no/kalenderen> for oppdatert informasjon

Januar:

20.-22. : Sentralstyresamling

Husk at lokallagsårsmøtene skal avholdes innen utgangen av januar hvert år!

Februar:

3.-5. : Fylkesårsmøte Rogaland Venstre, Suldal

4. : Fylkesårsmøte Agder Venstre, Lindesnes

4. : Fylkesårsmøte Troms Venstre, Bardu

4.-5. : Fylkesårsmøte Østfold Venstre

4.-5. : Fylkesårsmøte Hordaland Venstre, Bergen

10.-11. : Fylkesårsmøte Sør-Trøndelag Venstre, Trondheim

10.-11. : Fylkesårsmøte Vestfold Venstre, Tønsberg

11. : Fylkesårsmøte Telemark Venstre, Skien

11.-12. : Fylkesårsmøte Oslo Venstre, Oslo

11.-12. : Fylkesårsmøte Hedmark Venstre, Kongsvinger

11.-12. : Fylkesårsmøte Oppland Venstre, Valdres

11.-12. : Fylkesårsmøte Sogn og Fjordane Venstre, Sogndal

11.-12. : Fylkesårsmøte Nord-Trøndelag Venstre, Verran

11.-12. : Fylkesårsmøte Nordland Venstre, Bodø

18. : Fylkesårsmøte Akershus Venstre, Oslo

18.-19. : Fylkesårsmøte Buskerud Venstre, Kongsberg

25.-26. : Fylkesårsmøte Møre og Romsdal Venstre, Ålesund

25.-26. : Fylkesårsmøte Finnmark Venstre, Lakselv

Mars:

02. : Sentralstyremøte

03. – 04. : Landsstyremøte

Hold deg oppdatert

venstre.no

venstre.no er Venstres primære informasjonskanal. Her finner du nyheter fra Venstres organisasjon og Venstres stortingsgruppe, politiske initiativer, informasjon om møter, om pågående prosesser i partiet, og ikke minst et rikholdig arkiv som gir svar på det meste. <http://venstre.no/>

liberal.no

liberal.no er en åpen arena for alle som vil delta i debatt om og med Venstre. Her er både politikere, medlemmer og andre nysgjerrige aktive. Alle kan enkelt opprette en egen brukerprofil, skrive innlegg og kommentere andres innlegg. Trenger du hjelp eller opplæring? support@liberal.no <http://liberal.no/>

Nyhetsbrev

Venstres stortingsgruppe sender ut nyhetsbrev på epost om Venstres initiativ i Stortinget, stortingsgruppas standpunkt i pågående debatter, og annet av interesse for de som vil holde seg oppdatert. Meld deg på og av her: <http://www.venstre.no/nyhetsbrev/>

Dagens mediebilde

Venstre går hver morgen gjennom avisene for deg og plukker ut de viktigste politiske nyhetene – sendt til din epostboks før klokka 9 om morgenen. Du kan i tillegg få en uredigert nyhetsoppsummering fra nyhetsbyrået Retriever 2 ganger i døgnet, der lokale og nasjonale Venstreoppslag er registrert. Send epost til mediebildet@venstre.no

Generalsekretæren

Stortingsvalet 2013

Lokalvalet er lagt bak oss. Dei nyvalde kommunestyrerepresentantane og fylkestingsmedlemmene er konstituerte og godt i gang med arbeidet.

6,3% og det beste valresultatet sidan 1971 var ei intern vitaminsprøyte av dimensjonar. Veljarar, kommentatorar og politiske konkurrentar ser på Venstre med nye auger.

På meningsmålingane ligg me rimeleg stabilt på vel 5%. Første desembermåling (TV2/TNS Galup) var på 6,3%. Bakgrunnstal viser eit stort potensiale; 16% av veljarane har Venstre som andre val. Alt ligg til rette for ny framgang i Stortingsvalet 2013.

Ingenting gjer seg sjølv. Valsuksess krev hardt og systematisk arbeid over tid. Vestfold Venstre kan stå som prima døme på at dette tek organisasjonen på alvor: I slutten av november samla dei alle lokallaga i fylket. Temaet var «Hvordan kan vi sikre en stortingsrepresentant fra Vestfold i 2013». Hovudkonklusjonane var:

- Ein føresetnad for suksess er at veljarane veit kven dei skal stemma på. Nominasjonsmøtet må difor avviklast tidleg, og seinast innan utgangen av november.
- Valkampplanlegginga, særleg den organisatoriske, kan med fordel starta alt no.
- Ein arbeidsmetodikk etter modell av dei to gjennomførte «lytte og lære»-kampanjane (Bedriftsbesøkskampanjen og Kunnskapskampanjen) bør ligge i botnen for politikktutforminga.

- Lokallaga og fylkeslaget må jobba systematisk med å synleggjera eigen politikk.

Sentralt vil me følgja opp fylkes- og lokallaga med nye lokalpolitiske nettverk landet over også det komande året. Første skulkeringssamling for stortingskandidatane er planlagt i desember 2012. Ytterlegare to sentrale samlingar og ei regionalt (saman med lokalpolitisk nettverk) er planlagde våren 2013.

Føl me oppskrifta ovanfor, og gjennomfører det me planlegg, kjem resultatata av seg sjølve.

Runolv Stegane tilbake

Organisasjonssjef Runolv Stegane er tilbake i Venstres Hovudorganisasjon etter å ha hatt permisjon som fylkesvaraordfører i Buskerud siste fire år. Han er tilsett i 50 prosent stilling for VHO, og kombinerer dette med fylkeskommunale verv og privat næringsverksemd. Runolv vil fungere som møtesekretær for sentral- og landsstyret, arbeide med kommunal- og fylkespolitisk rådgjeving, og ha hovudansvar for kampanjane.

runolv@venstre.no

mobil: 934 48 328

Venstre i regjering i 2013

På Unge Venstres landsmøte i oktober ble det vedtatt at ungdomspartiet ønsker en bred borgerlig regjering hvor både Venstre og Frp deltar.

Debatt

Ingeborg Kjos

Siste måling av partienes stemmegivning i Stortinget fra sesjonen 2009/2010 viser at Venstre og Frp da var uenige i 54,2% av avstemningene. Arbeiderpartiet og Venstre var til sammenligning 51,9% uenige. Høyre og Venstre var 30,1 % uenige. Fra 1981 til 2010 var Venstre og Frp 59 % uenige mens Arbeiderpartiet og Venstre i perioden 1979 til 2010 var 40 % uenige.

Avstanden er stor både til Arbeiderpartiet og Frp, og jeg sier ikke at Arbeiderpartiet er et bedre samarbeidsalternativ enn Frp, men dersom Venstre åpner for samarbeid med Frp vil spørsmålet om partipolitisk avstand og «hvorfor ikke Arbeiderpartiet» komme. Jeg synes ikke det er vanskelig å

finne argumenter mot et eventuelt samarbeid med Arbeiderpartiet. Det går for eksempel an å vise til deres uredelighet under lokalvalgkampen, deres udemokratiske bånd til LO, deres overkjøring av SV i regjering og ikke minst deres størrelse.

I 2010 gjorde riktignok Nick Clegg og Lib Dems et fantastisk valg i Storbritannia. Deres strategi var å være åpne for å forhandle om regjeringmakten med begge sider, og da ble de en politisk joker som kom i en gunstig vippeposisjon etter valget. En slik strategi er ett alternativ. Men kanskje er det bedre å fortelle velgerne at et borgerlig flertall gir en borgerlig regjering, slik Unge Venstre ønsker.

Uansett bør det bli en bred og grundig debatt om dette i partiet og jeg håper at vi kan fremstå som et mer samarbeidsvillig parti enn vi gjorde før forrige stortingsvalg, da Venstres image var et bittelite nei-parti, og det var vel stort sett det de fleste fikk med seg om Venstres politikk, - at vi sa nei. Jeg tror vi ble straffet for det.

Imidlertid har vi kommet inn i en ny og positiv trend i ettertid. Det så vi i kommunevalget og jeg tror vi har fått lønn for å rakke mindre ned på andre og snakke mer om egen politikk. Det må vi fortsette med frem mot 2013. I tillegg må vi si at vårt primære ønske for regjeringskoalisjon består av Krf, Høyre og Venstre, men at vi om nødvendig vil forhandle med andre hvis det kan føre til at vi får gjennomført mer av vår politikk. Tar vi det steget så vet vi at vi vil vokte vår politiske integritet godt, og om nødvendig trekke oss fra et samarbeidsprosjekt som bryter med våre forhåndsbestemte premisser.

Nordseth årets kommuneprofil

Venstres Iver Nordseth, tidligere ordfører på Smøla, er kåret til Årets kommuneprofil 2011 av Kommunal Rapportlesere.

– Jeg synes det er skikkelig trivelig, både for meg og Smøla. Det er en anerkjennelse av det arbeidet som er gjort i kommunen, sier han til Kommunal Rapport.

Etter 20 år gikk Nordseth i høst av som ordfører. Han etterlater seg tydelige spor i lokalsamfunnet, og blir bl.a. husket som ordføreren som fikk landets første vindmøllepark til sin kommune. De 66 vindmøllene var lenge Europas største vindmøllepark.

– Vi må vel være så ubeskjedne

å si at vi har hatt en snuoperasjon her ute de siste 10–15 årene. Vi har skiftet til en offensiv spillestil, og det har skapt optimisme og selvtillit hos folk, sier Nordseth til Kommunal Rapport.

Iver Nordseth ble i høst gjenvalgt til fylkestinget i Møre og Romsdal. Ved fylkestingsvalget fikk Venstre 7,5 prosent oppslutning, og Møre og Romsdal er det fylket Venstre har høyest oppslutning.

Lukkede asylmottak strider mot vårt rettssystem og styresett

På bakgrunn av nylige uttalelser fra Oslos ordfører Fabian Stang, samt stadige uttalelser fra Frp med støtte til forslaget om lukkede asylmottak, vil jeg ytre noen tanker.

Debatt

Jasmin Agovic-Nordaas

leder, Lenvik Venstre

Jeg hadde forventet og var fullt forberedt på slike uttalelser fra Frp med tanke på voldtektsbølgen i Oslo. Men jeg må si at jeg ikke forventet meg slike utspill fra Høyres representant og ordfører av Norges største by – Fabian Stang. Det var meget skuffende.

Brudd

Uavhengig hva jeg eller noen andre måtte mene, forblir fakta det samme: Rent juridisk er det å frata et menneske bevegelsesfrihet, dvs. i dette tilfellet FØR domstolen har dømt vedkommende, betraktet som brudd på vår konstitusjon og menneskerettigheter (les: §96 og §99 i den norske grunnloven, samt Menneskerettighetserklæringen). Dermed er etablering av lukkede asylmottak, som i praksis betyr fengsling av uskyldige mennesker siden man med dette fullstendig fratrukker et menneske bevegelsesfrihet, brudd på en rekke nasjonale og internasjonale prinsipper og lover, og ikke verdig et demokratisk styresett og samfunn. Stangs uttalelse er i tillegg meget stigmatiserende: Han ytrer ønske om å fengsle en spesifikk samfunnsgruppe på bakgrunn av handlinger begått av noen få aktører fra den samme gruppen. De aller fleste asylsøkere har ikke begått kriminelle handlinger, dermed skal ikke disse lide urett bare fordi noen få har gjort annerledes.

Må tenke kreativt i stedet

Voldtektsbølgen i Oslo kan bekjempes med uttalige andre midler og politiske tiltak enn med fengsling av uskyldige mennesker. Regjeringen må vise vilje til å tenke kreativt, samt åpne pengesekken i en situasjon som viser seg å være prekær – blant annet ved å bruke penger på mer politi i gatene, forebyggende tiltak, opprettelse av spesialenheter i politiet, osv. Det er nok at vi fra før av har et overvåkingssamfunn trukket over ørene på oss i form av Datalagringsdirektivet og (u)lovlig overvåking, skal man nå i tillegg begynne med fengsling av uskyldige mennesker?

Strider mot våre rettigheter

Staten har allerede beveget seg alt for langt inn i den private sfæren, noe som strider med våre liberale og individuelle rettigheter foranket i Grunnloven. Et politisk steg i en retning som den Stang og Frps innvandringspolitiske talsmann foreslår, vil true det prinsipielle grunnlaget som definerer vårt demokratiske styresett og rettssystem. I et slikt tilfelle bør Høyesterett handle og beskytte vår konstitusjon og grunnlov. Fengsling av mennesker i et demokratisk styresett skal ikke være forbeholdt mandatet til politikere, men den dømmende makten – dvs. domstolen. Det er nettopp derfor vårt styresett er bygd på maktfordelingsprinsippet – dvs. verken lovgivende eller utøvende makt skal utføre oppgaver forbeholdt den dømmende makten. Slik sett unngår vi at makten blir forbeholdt noen få mennesker eller én institusjon.

Alvorlig problem

Voldtektsbølgen i Oslo er et alvorlig problem, men vi løser det ikke med å fengsle uskyldige mennesker, ei heller ikke ved generalisering av en hel samfunnsgruppe. Til tross for at flerkulturelle er overrepresentert på overfallsvoldtektsstatistikken, har politiet påpekt en rekke ganger at de aller fleste voldtekter skjer i nære relasjoner hvor etniske nordmenn er overrepresentert. Det siste gir oss ikke grunnlag til å begynne med fengsling av uskyldige etniske nordmenn, på lik linje som kriminelle handlinger utført av få med flerkulturell bakgrunn ikke gir grunnlag, eller rett, til å fengsle uskyldige mennesker med samme bakgrunn.

Europa brenner

Vi lever i dramatiske tider. Nei, eg snakkar ikkje om smørmangelen som har råka fedrelandet, men om den økonomiske krisa som har råka verdsdelen vår.

Rett nok er ikkje situasjonen heil-svart. Tyskland opplever den lågaste arbeidsløysa på fleire tiår. Sverige opplever solid økonomisk vekst. Danmark går godt, og har vald si mest EU-venlege regjering på eit tiår – med vårt søsterparti Radikale Venstre som sterk pådriver. Og her heime kan vi framleis gyngje behageleg i vår oljemarinerte hengekøye av eit statsbudsjett.

Men i Hellas, Italia, Spania og Portugal er den økonomiske krisa djup og alvorleg. Gjeldskrisa har allereie felt fleire regjeringar, og mange snakkar om at den kan felle heile EU-prosjektet.

Det er lite truleg. Snarare ser vi ei velkjent utvikling: Når veikska-

par og manglar ved EU-systemet blir avslørt på grunn av ei krise, freistar ein å løyse krisa gjennom tettare integrasjon. Forslaga som no ligg på bordet i Brussel vil føre våre europeiske naboland endå tettare saman, både økonomisk og politisk. Ut av krisa vil eit nytt og sterkare EU vekse fram, som kan stå imot framtidige kriser

Enn så lenge er likevel EU-motstanden rekorstor, både i Noreg og i mange av våre naboland. Interessant i så måte er ei tale statsminister David Cameron heldt tidlegare i haust, der han åtvare britane mot å gje frå seg stemmeretten i Europa, sidan Storbritannia uansett vil vere avhengig av EU-samarbeidet. Eller som Cameron sa det: «Outside, we

would end up like Norway, subject to every rule for the Single Market made in Brussels but unable to shape those rules».

Her heime går EØS-tilveret sin skeive gong. Stortinget implementerer felleseuropeisk regelverk på løpande band, og norske veljarar er enn så lenge såre tilfreds med at italienske og svenske veljarar avgjer vår felles framtid. Ved sist måling sa berre 13,7 prosent av oss ja til EU. Samstundes viser det seg – nok ein gong – at Venstres veljarar er dei meste EU-positive. Spøkefulle tungar vil ha det til at den dagen ja-oppslutnaden tangerer Venstres oppslutnad, vil Noregs eldste parti omsider seie ja til EU. Det er lov å håpe.

Unge Venstres nye sentralstyre

14.-16 oktober ble Unge Venstres 72. ordinære landsmøte avholdt på Hamar. Det rekordstore landsmøtet behandlet politiske resolusjoner, vedtok en internasjonal plattform og valgte nye sentrale tillitsvalgte. Vi har spurt det nye sentralstyret hva de mener er *det beste og det verste med moderpartiet Venstre*.

Sveinung Rotevatn (24), leder, Nordfjordeid

Det beste med Venstre er at man stort sett er flinke til å la talentfull og engasjert ungdom slippe til i partiet. Det verste er at ingen av dem har sluppet til på Stortinget.

Hanne Kvilhaugsvik (22), 1. nestleder, Sandnes

Det beste med Venstre er at vi er suverent best på miljø, skole og utdanning. Det verste er at vi er for kjønnskvotering.

Andreas Skjæret (21), 2. nestleder, Hamar

Det beste med venstrefolk er at de sjekker opp tall hos SSB midt under generell politisk debatt. Det verste er at de sjelden overholder sin egen forretningsorden.

Sunniva Rebekka Skjeggstad (20), internasjonal leder, Oslo

Det beste er at vi er et parti med en pragmatisk tilnærming til politikk, som sjelden er redde for å prøve nye løsninger. Det verste er at vi ikke er flinke nok til å kommunisere med alle velgergrupper.

Mathias Ulrik Seip Bratz-Queseth (20), sentralstyremedlem, Bergen

Det beste er at vi står for en udogmatisk og fornuftsbasert politikk. Det verste er at vi, til tross for dette, er for landbruks-subsidier, mot EU, for Vinmonopol og ikke minst for borgerlønn.

Kathrine Næss Hald (20), sentralstyremedlem, Kristiansand

Det beste med Venstre er at vi har en framtidretta miljøpolitikk, og klarer å ta vanskelige debatter om innvandring og personvern uten å kaste liberale prinsipper på båten. Men vi er ikke flinke nok til å kommunisere ut politikken til egne velgere.

Kenneth Gudmundsrud (23), sentralstyremedlem, Kongsvinger

Det beste er at vi er et parti helt fritt for særinteresser, som ikke logrer med halen for ulike lobbygrupper. Det verste er at politikken og ideologien vår ikke er så lett å selge.

Elin Sandvik (19), sentralstyremedlem, Tromsø

Det beste med partiet er at vi kjemper for de som har det verst i samfunnet, og ikke bare de store velgergruppene. Det verste er at vi mener det er viktigere med lynglam enn å la verdensfattede handle med oss.

Aleksander Nygaard Åsnes (21), sentralstyremedlem, Førde

Det beste med Venstre er at det er det eneste partiet på Stortinget med vilje og evne til å kutte de norske klimautslippene. Det verste er at vi er mot EU.

1. vara: Silje Amundsen (20), Ålesund
2. vara: Nora Vigen (20), Årdal
3. vara: Magnus Danielsen (23), Oslo
4. vara: Kjartan A. Lunde (24), Stavanger

Nytt fra organisasjonen

Unge Venstre er en organisasjon i vekst.

Stadig stiftes det lokallag i nye deler av landet. Vi har på mange måter utviklet oss fra å være en "by-organisasjon" til å virkelig bli en landsdekkende organisasjon. Det er svært gledelig.

I løpet av høsten har vi gjennomført mye aktivitet. Fylkeslagene arrangerer medlemsmøter jevnlig, og det har blitt gjennomført Unge Venstre skolen trinn 2 i både Oslo og Vestfold. Hvorav de sistnevnte begge hadde over 40 deltagere.

14.-16. oktober gjennomførte Unge Venstre sitt landsmøte på Hamar. Der møtte 180 liberale ungdommer opp for å diskutere politikk og stifte bekjenskskaper på tvers av fylkeslagene. Godt over halvparten av landsmøtedelegatene var nyinnmeldte etter eller i løpet av valgkampen.

2012 kommer ikke til å være et mindre aktivt år for Unge Venstre. Året starter som vanlig med Oslo og Akershus Unge Venstre sitt tradisjonelle **Kick-off**. Årets tema blir helse- og sosialpolitikk, og arrangementet finner sted fra 27. – 29. januar i Oslo. Kick-off er åpent for medlemmer fra hele landet, og påmeldingsinformasjon kommer på uv.no.

Til våren vil Unge Venstre gjennomføre **Unge Venstre-skolen** trinn 3 og 4. På trinn 3 samles 30 unge liberalere som får skoling i lederskap, økonomistyring og politiske satsningsområder. Unge Venstre skolen trinn 4 er Unge Venstres toppskoling, og innebærer en uke som praktikant i Venstres stortingsgruppe.

Til sommeren er det igjen klart for Unge Venstres sommerleir, på Tromøya utenfor Arendal. Der samles liberal ungdom fra hele landet til politisk og sosialt samvær, bading, soling og uforglemmelige dager på Hove leirsted. **Sommerleiren** varer fra 28. juli til 2. august, og det er bare å sette av datoene allerede nå.

Unge Venstre er en organisasjon i stor vekst, ikke bare i medlemmer, men også i aktivitet. Kontakt din lokallags- eller fylkesleder for å finne ut hva som skjer der du bor.

Hilsen Anders Bergsaker, generalsekretær i Unge Venstre

PS: Husk å betale kontingenten din før nyttår! Send «UV [ditt navn]» til 2440 (kr 50).

B-BLAD
Retur:
Venstres Hovedorg.
Møllergt 16 0179
OSLO

Hvem er størst i 2014?

President Per Harald Grue i Norske Akevitters Venner og Jan-Christian Kolstø, kommunikasjonsrådgiver i Venstres stortingsgruppe, har inngått et veddemål.

Sjur Harby, AquaVIT

I et intervju med Remi Laakso i Hamar Arbeiderblad 14. oktober kunne vi lese følgende: «Per Harald Grue, president for Norske Akevitters Venner, sier at han liker å presentere seg som akevittens Obama, at foreningen har 6.000 medlemmer, at man er godt på veg til å passere det politiske partiet Venstre - og at det faktisk er en målsetting for ham i hans presidentperiode.»

Samme dag, kl. 11:04, tikket følgende e-post inn til Grue fra Venstremannen og akevittvennen, Jan-Christian Kolstø: «Til orientering, og som tidligere nevnt,

er Norges eldste parti Venstre for lenge siden passert 9000 medlemmer. Tør jeg være så freidig å foreslå en fusjon mellom NAV og Venstre? Det vil nok være den mest effektive måten for deg å oppfylle ditt valglofte om å passere Venstre i medlemstall i din presidentperiode. Med ønske om mange gode smaksopplevelser og mer kunnskap i presidentskapet.»

Per Harald Grue ble med dette utfordret, om ikke til duell, så i alle fall til et veddemål. Selvfølgelig avsto Grue forslaget om fusjon, og utdypet dessuten målet om å slå Venstre i medlemsopplutning med følgende linjer: «Som du nevner har mitt mål vært å passere Venstre i medlemstall i min presidentperiode. Med Venstres økte medlemstall i den seinere tid er dette blitt mer krevende å oppnå. Men med hardt arbeide, et attraktivt budskap og mange nye regionforeninger er det fortsatt et realistisk mål å bli større enn Venstre i min presidentperiode.»

Kolstø slo seg imidlertid ikke til ro med svaret og foreslo derfor et vennligsinnet veddemål for presidenten. «Jeg foreslår», skrev han, «at den av våre organisasjoner som innen utgangen av din presidentperiode eller innen utgangen av 2013 har høyest medlemstall, kjøper en flaske akevitt til den andre part. Skal vi sette en øvre

grense på 500 kr? og la Halvor Heuch plukke ut det som han i 2013 anser for å være det beste kjøpet?» Kolstø kunne også opplyse at han samme kveld hadde søkt om medlemskap i NAV for både seg selv og sin kone. For, som han avsluttet: «Som et bidrag til at du skal oppfylle ditt valglofte».

Og slik ble det. Grue takket for utfordringen: «Ditt forslag om et vennskapelig veddemål anser jeg både som spennende og inspirerende. Jeg synes imidlertid 2013 er vel kort tid. Jeg ble som kjent først valgt til president for et år siden, og trenger noen år for å kunne realisere veddemålet. Som

kjent er stortingsperiodene fire år. Jeg foreslår derfor at vi knytter veddemålet til utgangen av 2014. Det er naturlig å knytte et såvidt krevende veddemål til Grunnlovsjubileet. Vi har da også muligheten til å reservere en flaske av den kommende Grunnlovsakevitt som premie.»

Kolstø aksepterte forslaget torsdag 20. oktober klokken 08:41. Veddemålet løper til utgangen av 2014. Så får vi se.

Per Harald Grue.

Jan-Christian Kolstø.